Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 171 (2683).

5 СЕНТЯБРЬ СЕШАНБА

1978 ЙИЛ.

Баҳоси 2 тийин.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети «Мамлакатнинг чучук сув ҳавзаларида балиқчиликни янада ривожлантириш ва балиқ овлашни кўпайтириш тадбирлари тўғрисида» қарор қабул қилдилар.

Қарорда қайд этиладики, балиқнинг қимматли турларини қўриқлаш ва урчитиб кўпайтириш, саноат балиқчилигини тартибга солиш ва сув ҳавзаларини ифлосланишдан муҳофаза қилиш юзасидан бир қанча тадбирлар амалга оширилганлиги натижасида кейинги йилларда кўлларда, дарёларда ва сув омборларида балиқ овлаш анча кўпайди. Ихтисослаштирилган ҳовуз ва кўлларда товар балиқ урчитиладиган корхоналарнинг қуввати оширилмоқда. Ана шу корхоналарда товар балиқ етиштириш сўнгги 10 йил мобайнида уч баравардан зиёд кўпайди.

Бироқ маҳаллий сув ҳавзаларида балиқ овлаш ҳажми ҳали аҳолининг талаб-эҳтиёжларини қондириш имконини бермаяпти. СССР Балиқ хўжалиги министрлиги, СССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги, маҳаллий партия ва совет органлари чучук сув ҳавзалари — кўллар, дарёлар, сув омборлари, ҳовузлар, мелиоратив системалар ва иссиқлик электр станцияларини совутадиган ҳовузларнинг катта-катта резервларидан мамлакатнинг озиқ-овқат ресурсларини балиқ маҳсулоти билан тўлдириш учун фойдаланишни етарли даражада таъминламаяптилар.

Балиқ урчитиладиган янги корхоналар қуриш ва мавжудларини реконструкция қилиш анча суст амалга оширилмоқда, иш сифати паст бўлмоқда, объектлар кўпинча нуқсонлари бўлгани ҳолда фойдаланиш учун қабул қилинмоқда.

Товар балиқ етиштирадиган янги қувватлар секин ўзлаштирилмоқда, баъзи ҳовузлар ва бошқа балиқ урчитиладиган иншоотлар паст техникавий хизмат кўрсатилганлиги сабабли қисқа вақт ичида яроқсиз бўлиб қолмоқда.

Ишлаб чиқариш жараёнларини комплекс механизациялаштириш воситалари кам ишлаб чиқарилмоқда, балиқчиликда меҳнатни механизациялаштириш даражаси секин ошмоқда.

Юқори сифатли балиқ уруғини зарур миқдорда етиштириш иши суст олиб борилмоқда. Донадор омихта ем миқдори ва сифати балиқ урчитишнинг талабларини қондирмаяти.

Айрим районларда балиқ запасларини қўриқлаш қониқарсиз ташкил қилинган, браконьерлик, сув манбаларида ва тозаланмаган оқар сувларни сув ҳавзаларига оқизишдан балиқларнинг нобуд бўлиш ҳолларининг рўй бериши давом этмоқда.

Мамлакатнинг чучук сув ҳавзаларида балиқчиликни ва балиқ овлашни янада ривожлантириш мақсадларида КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети СССР балиқ хўжалиги министрлиги, СССР қишлоқ хўжалиги министрлиги ва иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари зиммасига 1985 йилга бориб 1977 йилдагига нисбатан чучук сув ҳавзаларида балиқ овлашни икки баравар кўпайтириб, жами балиқ овлашни 924 минг тоннага, шу жумладан ҳовузларда ва кўл хўжаликларида етиштирилган балиқ овлашни 504 минг тоннага етказиш мажбуриятини юклади. Ҳовуз ва кўлларнинг балиқ маҳсулдорлигини ўрта ҳисобда 108 баравар, мавжуд товар кўл корхоналарининг балиқ маҳсулдорлиги эса икки баравар оширилсин.

Ана шу вазифаларни бажариш учун барча ҳовуз ва кўл корхоналарини техника билан қайта қуроллантиришни амалга ошириш, 150 минг гектар ҳовуз ва кўл майдонларини қуриш ва реконструкция қилиш, 600 минг гектар кўл хўжалигини фойдаланишга топшириш кўзда тутилади. Балиқ урчитиш—мелиорация ишларини ўтказиш йўли билан Ладога, Чуд. Онега, Ильмен, Севан, Чана, Убинск, Байкал, Балхаш, Ханка, Сартлан кўлларида балиқ овлаш анча кўпайтирилсин.

Балиқ урчитиш корхоналарини донадор омихта ем билан таъминлашни яхшилаш ва чавақлар учун дастлабки озуқани етарли миқдорда ишлаб чиқаришни ташкил этиш белгиланди.

Қарорда балиқ урчитиш ва балиқчилик соҳасида олиб борилаётган илмий тадқиқотларни кучайтириш, 1979—1982 йилларда мамлакатнинг ички сув ҳавзаларида балиқ запасларидан оқилона фойдаланишнинг илмий асосларини ишлаб чиқишни шимоли — шарқда, Сибирда ва Узоқ Шарқда катта кўллар ва сув омборларининг балиқ маҳсулдорлигини ошириш, саноат балиқчилигини интенсивлаш тадбирларини амалга ошириш кўзда тутилади. СССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги системасидаги колхоз ва совхозларда балиқ урчитиш соҳасида тегишли тадқиқот ишларини ўтказиш учун Бутуниттифоқ ирригация балиқ урчитиш илмий-тадқиқот институтини ташкил қилиш кўзда тутилди.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети балиқ етиштириш, дарёларда, кўлларда, сув омборларида балиқ овлаш соҳасида оғир ва сермеҳнат ишларни механизациялаштириш ва автоматлаштиришга катта аҳамият бериб, балиқ урчитиш учун машиналар ҳамда асбоб-ускуналар ишлаб чиқаришни кўпайтиришни, бутун йил давомида балиқ етиштирадиган қурилмалар, машиналар ва линияларни кўплаб ишлаб чиқаришни ташкил этишни белгиладилар.

Қарорда табиий муҳитни муҳофаза қилиш. кичик дарёлар сувини кўпайтириш, сув ва бошқа сув ҳавзаларининг биологик ресурсларни қўриқлаш, шунингдек тўғонлар қуриш ва шу билан бирга барпо этилаётган сув омборларида балиқ урчитиш юзасидан тадбирлар комплексини амалга ошириш таклиф қилинди.

Ҳунар-техника билим юртларининг шахобчаларини кенгайтириш йўли билан ички сув ҳавзаларида балиқ хўжалиги корхоналари учун ишчилар тайёрлаш, шунингдек ишлаб чиқаришда уларнинг доимий қолишини таъминлаш тадбирлари кўзда тутилди.

Барча иттифоқдош республикаларда «Республикада хизмат кўрсатган балиқчи» фахрий унвонини таъсис этиш мақсадга мувофиқ деб топилди.

Иттифоқдош республикалар Компартияларининг Марказий Комитетларига, ўлка ва область партия комитетларига, иттифоқдош ва автоном республикаларининг Министрлар Советларига, ўлка ва область ижроия комитетларига маҳаллий сув ҳавзаларидан яхшироқ фойдаланиш, урчитиб балиқ кўпайтириш ва балиқ овлаш юзасидан белгиланган план топшириқларини сўзсиз тўла ва ошириб бажариш учун, ҳовуз ва кўл хўжаликларининг қувватларини тўла ўзлаштириш ва уларнинг иш самарадорлигини ошириш учун, корхоналар ҳамда ташкилотлар раҳбарларига нисбатан талабчанликни кучайтириш, маҳаллий сув ҳавзаларининг балиқ маҳсулдорлигини ошириш ва овлашни кўпайтириш юзасидан корхоналарда, хўжаликларда, бригадаларда ва звеноларда социалистик мусобақани авж олдириш юзасидан ташкилотчилик иши савиясини кўтариш таклиф қилинди.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети балиқ саноати ва қишлоқ хўжалигининг ишчилари, балиқчилари. балиқ урчитувчилари, инженер-техник ходимлари. хизматчилари товар балиқчилиги самарадорлигини ошириш, чучук сув ҳавзаларининг балиқ маҳсулдорлигини ва уларда балиқ овлашни кўпайтирадилар, шу тариқа мамлакат аҳолисига кўпроқ балиқ маҳсулоти етказиб берадилар деб ишонч билдирдилар.

«ИНТЕРКОСМОС» ПРОГРАММАСИГА МУВОФИҚ БОШҚАРИЛАДИГАН ЯНГИ ХАЛҚАРО УЧИШ МУВАФФАҚИЯТЛИ ТУГАЛЛАНДИ

КОСМОНАВТЛАР БИКОВСКИЙ ВА ЙЕН ЕРГА ҚАЙТИБ ТУШДИЛАР

ТАСС АХБОРОТИ

Икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССРнинг космонавт-учувчиси Валерий Фёдорович Биковский билан тадқиқотчи космонавт, Германия Демократик Республикасининг гражданн Зигмунд Иендан иборат халқаро экипаж «Салют-6» — «Союз-29» — «Союз-31» орбитал илмий-тадқиқот комплексида биргаликда ўтказилган ишлар программасини муваффақиятли тамомлаб бўлгач, 1978 йил 3 сентябрь куни ерга қайтиб тушди. Космонавтлар Коваленок ва Иванченков ўртоқлар орбитал комплекс ичидаги ишни давом эттирмоқдалар.

Суратда: СССР космонавт-учувчиси Валерий Биковский ва тадқиқотчи космонавт ЗигмундЙен.

ТАСС махсус фотомухбирлари А. Пушкарев ва А. Сенцов фотоси.

«Союз-29» космик кемасининг тушириладиган аппарати Совет Иттифоқи территориясининг белгилаб қўйилган районига, Жезқазғон шаҳридан 140 километр жануби-шарққа охиста қўнди. Биковский ва Йен ўртоқлар ерга қўнгандан кейин ўзларини яхши ҳис этмоқдалар.

Халқаро экипаж «Салют-6» «Союз-29» — «Союз-31» орбитал комплекси ичида бирга ишлаш вақтида Совет Иттифоқи билан Германия Демократик Республикасининг олимлари ва мутахассислари тайёрлаб қўйган илмий-техникавий ва медицина-биология тадқиқотларнинг кўзда тутилган жами ҳажмини бажарди. Жумладан, космонавтлар Коваленок, Иванченков, Биковский ва Йен табиий ресурсларни ва атроф муҳитни ўрганиш мақсадида ер юзининг ва дунё океани акваториясининг айрим районларини фотосуратга олдилар.

Космик учиш шароитида вазнсизликнинг янги металл ва нометалл материаллар ҳосил бўлишига таъсирини ўрганиш мақсадида технология экспериментлари бажарилди. Ер атмосферасидаги физикавий жараёнларнинг содир бўлиш характери тўғрисида янги маълумотлар олинди. Инсон организмига ва биология объектлари ривожига космик учиш омилларининг таъсирини янада пухтароқ ўрганиш мақсадида бир қанча медицина-биология тадқиқотлари ўтказилди.

Сал кам бир йилдан бери орбита бўйлаб учиб юрган «Салют-6» илмий станцияси ичида «Интеркосмос» яхлит программаси доирасида Чехословакия Социалистик Республикаси, Польша Халқ Республикаси ва Германия Демократик Республикаси космонавтлари иштирокида учта халқаро экспедиция муваффақиятли ишлади.

Совет ва халқаро экипажларнинг «Союз» космик кемаларидаги ва «Салют-6» илмий станциясидаги учишлари совет космик техникасининг сифатлари юксак эканини кўрсатди.

Совет Иттифоқида олимлар, конструкторлар, инженерлар, техниклар ва ишчиларнинг фидокорона меҳнати билан вужудга келтирилган замонавий космик кемалар ва орбитал станциялар, учиришни таъминлашнинг ва парвозни бошқаришнинг ердаги воситалари, шунингдек қардош социалистик мамлакатларнинг илмий ва илмий-техникавий экспериментларни ҳамда тадқиқот ишларини ишлаб чиқиш ва тайёрлашга қўшган ҳиссаси социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари амалга ошираётган космик фазони тинч мақсадларда ўрганиш ва ўзлаштириш программасининг дадил, планли бажарилишини таъминлади.

НАВБАТ — МАЖБУРИЯТГА

КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорларидан руҳланган Бўстонлиқ районидаги Жданов номли колхоз меҳнаткашлари узаро социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириб, давлатга сабзавот маҳсулотлари сотиш зарбдор йил планларини муддатидан илгари ортиғи билан адо этдилар. Ҳозирги кунгача жами 6505 тонна маҳсулот сотилиб, йиллик топшириқ 104,6 процентга бажарилди.

Меҳнат ғалабасини қўлга киритишда С. Ибраев, Қ. Файзибеков, С. Аташев, С. Убайдуллаев сингари илғор бригада аъзолари баракали ҳисса қўшдилар. Бу бригадаларда давлатга сабзавот сотиш топшириқлари анча ортиғи билан бажарилди.

Илғор хўжалик меҳнаткашлари ўз имкониятларини кўриб чиқиб, йил охиригача давлатга сотиладиган жами маҳсулотни 9220 тоннага етказишга аҳд қилдилар. Шунингдек, давлатга бошқа қишлоқ хўжалик экинлари ва чорвачилик маҳсулотлари сотиш юзасидан олинган социалистик мажбуриятни 7 октябрга яъни СССР Конституциясининг бир йиллиги кунига бажаришга сўз бердилар.

* * *

Зарбдор йил вахтасида туриб фидокорона меҳнат қилаётган Калинин районидаги Калинин номли колхоз аъзолари дастлабки ғалабани қўлга киритдилар. Давлатга 6194 тонна қишлоқ хўжалик маҳсулотлари сотган хўжалик меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорларига амалий иш билан жавоб бердилар.

Планни муддатидан илгари ортиғи билан бажарилишида, айниқса картошка усталари қўшган ҳисса салмоқли бўлди. Улар ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини анча ортиғи билан бажардилар. Шунингдек, хўжалик боғбонлари ҳам зарбдор йил планини анча ортиғи билан адо этишди. Колхоз коллективи ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 1020 тонна кўп сабзавот маҳсулотлари сотишни таъминлади.

Ҳ. Каримов, Б. Фозилов, П. Абдуллаев, Ғ. Тўлагановлар етакчилик қилаётган бригада коллективлари мўл ҳосил етиштириш ва уни нес-нобуд қилмай йиғиштириб олиш йўлидаги курашда бир неча бор мусобақа ғолиби бўлишди.

Хўжалик меҳнаткашлари Октябрь революцияси кунигача давлатга яна 100 тонна картошка ва 1500 тонна сабзавот маҳсулотлари сотиб, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш планини ҳам анча ортиғи билан бажаришга қарор қилдилар.

550 МИНГ ТОННА ҚАШҚАДАРЁ ПАХТАСИ УЧУН

ҚАРШИ, 4 сентябрь. (ЎзТАГ). Бугун бу ерда партия-хўжалик активининг йиғилиши бўлди. Йиғилишда Қашқадарё область партия ташкилотининг пахта терими кампаниясини муваффақиятли ўтказиш ва ўнинчи беш йилликнинг учинчи йили учун қабул қилинган социалистик мажбуриятларини бажариш соҳасидаги вазифалари муҳокама қилинди.

Докладчи — область партия комитетининг биринчи секретари Р. Ғ. Ғойибов ва музокараларда сўзга чиққан нотиқлар область партия ташкилотлари ташкилотчилик иши савиясининг ўсганлиги, колхозчилар ва совхоз ишчиларининг ижодий ғайрати ва фидокорона меҳнати, КПСС XXV съезди ва КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль Пленуми қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев докладида баён этилган қоидалар ва хулосаларни муваффақиятли амалга ошириш учун ўтказилаётган социалистик мусобақаларнинг кенг авж олдирилганлиги пахтачиликни, область қишлоқ хўжалигининг барча тармоқларини янада ривожлантириш учун шарт-шароитлар яратиб бераётганлигини таъкидлаб ўтдилар. Деҳқонлар бу йилги оғир иқлим шароитларида мўл «оқ олтин» ҳосилини етиштирдилар. Ҳозирги асосий вазифа — ана шу ҳосилни қисқа муддатларда ва сира нобуд қилмай йиғиб-териб олишдан иборатдир.

Коллективларни мўл пахта ҳосилини ўз вақтида йиғиб-териб олиш ва тайёрлашга сафарбар этиш юзасидан ҳамма жойда оммавий-сиёсий ишлар кучайтириб юборилди. Қашқадарё областининг пахтакорлари бу йил ватанга 550 минг тонна — ўтган йилдагидан 95 минг тонна кўп «оқ олтин» етказиб беришга қарор қилдилар. Биринчи марта ҳосилнинг 75 процентини машиналарда териб олиш белгиланди. Шу боисдан, деб таъкидлашди йиғилиш қатнашчилари, терим-транспорт комплексларининг ишини ипатоволик механизаторлар методи асосида ташкил қилишга алоҳида эътибор бериш зарур. Механизациялашган 370 та отряд йиғим-теримда асосий зарбдор куч бўлади. Бу эса давлатга пахта сотиш планини 15 октябргача, социалистик мажбуриятларни эса 20 октябргача бажариш имконини беради. Ҳозир ҳамма жойда дефолиацияни ўз вақтида ўтказиш, «дала—бункер—тележка — тайёрлаш пункти» йиғим-терим конвейерининг аниқ-пухта ва батартиб ишлашини таъминлаш, бунда терим сифатига алоҳида эътибор бериш зарур.

Йиғилишда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

Боғлар саховати

Кечки пайт боғ оралаб юрган эдик, яшчикларга узум жойлаётган икки аёлнинг суҳбати эътиборимизни тортди.

— Бугунги ишингиздан хурсандмисиз?

— Баракали бўлди. 275 килограмм ўрнига 500 килограмм узум узиб, яшчикларга жойладим. Сиз-чи?

— Майли-куя, лекин ўтказиб бўпман...

Биз уларга яқинлашдик. Ҳаммамиз учун қадрдон илғор ишчилар. Ҳурматли пенсионер Зуҳра опа Шоипова, иккинчиси Гулимхон Ҳаялиева

Шу кунларда Абдулла Ҳусанов бошлиқ бригаданинг боғларида узум узиш авжида. Ҳар бир ишчи тез ва соз ишлаб нормани ошириб бажаришга эришяпти. Бригада аҳли шаҳарликларга кунига 3,5—4 тоннадан узум жўнатмоқда. Соҳибкорлар ҳар гектар боғдан пландаги 10 тонна ўрнига 10.5 тоннадан ҳосил топширишга сўз беришган.

Ҳозиргача пландаги 295 тонна ўрнига 600 тоннадан кўп ширин-шакар олма сотилди. 60 минг сўм соф даромад қилинди. Ҳар бир килограмм маҳсулотнинг таннархи 4 тийинданга арзонлашди.

Совхозимизнинг Қозим Усенов ва бошқа ўртоқлар бошлиқ бригадаларда ҳам мажбурият ҳисобига ҳосил топширилмоқда.

Бизда узум ва олмани қайта ишлаш цехлари кенгайди, маҳсулот тайёрлаш суръати тезлашди, сифати анча яхшиланди. Ўндан ортиқ миллат вакилларининг ҳаммаси иноқ, аҳил. Боғдорчилик, узумчиликни янада ривожлантиришда ғайрат ва ташаббус кўрсатишиб меҳнат қилмоқдалар.

Бу йилги режамиз улкан. 2150 тонна хўл мева сотишни планлаштирган эдик. Ҳозиргача эса 2400 тоннага яқин олма сотдик. Яқин кунлар ичида зиммамизга олинган социалистик мажбурият ортиғи билан бажарилади.

Узумзорларимиздаги ҳосилни нес-нобуд қилмай тезда йиғиштириб олиш учун ҳар бир кундан унумли фойдаланмоқдамиз. Бу йил соҳибкорларимиз 2500 тоннадан ортиқ ширин-шакар узум топшириш иштиёқи билан меҳнат қилмоқдалар.

Совхоз маъмурияти ҳисоб-китоб ишларини яхшилаш, бажарилган ишнинг сифатига қараб ҳақ тўлашни қатъий йўлга қўйди. Планни ортиғи билан бажарганларга қўшимча ҳақ тўланади. Ҳар беш кунликда бригадаларнинг ишлари якунланиб, ғолиблар рағбатлантирилиб борилмоқда.

Биз боғлардаги мўл ҳосилни уюшқоқлик билан йиғиштириб оламиз. Келгуси йил мўл ҳосилига пухта замин яратамиз.

Ш. ХУЖАЕВ,
Калинин районидаги Ю. Гагарин номли совхоз-заводининг директори, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати.

«Правда» колхози Коммунистик районидаги пешқадам хўжаликлардан биридир. Хўжаликда ўнлаб уста пахтакорлар, чорвадорлар меҳнат қилади. Сўнгги йилларда Екатерина Эмнинг (чапда) номи ҳам ана шу тажрибали деҳқонлар қатори тилга олинаётир.

Татьяна Эм эса колхоздаги сут соғувчилар орасида доим пешқадам. У бу йил боқимидаги 20 бош сигирнинг ҳар биридан 6 минг килограммдан сут соғиб олиш учун курашаяпти.

М. Нуриддинов фотолари.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Совети Президиумининг Раиси

Леонид Ильич БРЕЖНЕВга

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Министрлар Советининг Раиси

Алексей Николаевич КОСИГИНга

Азиз ўртоқлар!

СССР билан ГДРнинг биргаликда бошқариладиган космик эксперименти муваффақиятли тугаллангани муносабати билан сизларга, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Советининг Президиумига, Совет ҳукуматига ва совет халқига Германия Бирлашган Социалистик Партияси Марказий Комитети, Германия Демократик Республикасининг Давлат кенгаши, Министрлар кенгаши ва Германия Демократик Республикасининг бутун халқи номидан қардошлик саломи ва сидқидил табриклар йўллаймиз.

Мамлакатимиз граждандари қўшма экипажнинг учишини, «Салют—6» — «Союз—29» — «Союз—31» орбитал комплексининг ишини завқ-шавқ ва ифтихор туйғуси билан кузатиб турдилар, унда биринчи немис, Германия Демократик Республикасининг космонавти ўзининг совет ўртоқлари билан бирга космосга чиққан эди. Космонавтлар экипажи топшириқни жуда яхши бажариб, омон-эсон қайтиб тушганлиги республиканинг ҳамма жойида зўр хурсандчилик билан кутиб олинди.

Инсоният тинчлиги ва бахт-саодати йўлида космик фазони ўзлаштириш ишида илғорлик ролини ўйнаётган Совет Иттифоқи қардош социалистик мамлакатларга, шу жумладан Германия Демократик Республикасига ана шу буюк ва олижаноб вазифани амалга оширишда қатнашиш имконини берди. Совет космик учишлар программасининг муваффақиятли бажарилиши ва «Интеркосмос» программаси доирасида космик фазони тадқиқ этишда социалистик ҳамдўстлик давлатларининг иштироки Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг ғоят зўр, юксак даражада ривожланган иқтисодий ва илмий потенциалидан ҳамда қардош социалистик давлатларнинг кучидан бутун дунё кўз ўнгида далолат бериб турибди. Улар социалистик интернационализм негизидаги қардошларча ҳамкорликнинг жуда катта имкониятларини яна қойилмақом тарзда намойиш этдилар.

СССР билан ГДРнинг ана шу қўшма бошқариладиган космик эксперименти биринчи социалистик немис давлати яшаб келаётган куннинг 30 йиллиги арафасида амалга оширилди. У социализмнинг кучини ҳамда партияларимиз, давлатларимиз ва халқларимиз ўртасидаги иттифоқнинг бузилмаслигини яққол кўрсатиб турибди. Бу тарихий воқеа Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан Германия Демократик Республикаси ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги 1975 йил 7 октябрь шартномаси асосидаги ҳамкорлигимизнинг янги имкониятлари ифодасидир.

Азиз Леонид Ильич, Сизга, азиз Алексей Николаевич, Сизга, ана шу космик учишни амалга оширишда қатнашган барча космонавтлар, олимлар, инженерлар ва ишчиларга, бутун совет халқига Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXV съезди қарорларини рўёбга чиқаришда, тинчлик ва коммунизм қуриш учун курашда чин кўнгилдан янги-янги муваффақиятлар тилаймиз.

Коммунистик салом билан

Эрих ХОНЕККЕР,

Германия Бирлашган Социалистик Партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Германия Демократик Республикаси Давлат кенгашининг раиси.

Вилли ШТОФ

Германия Демократик Республикаси Министрлар Кенгашининг Раиси

ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИГА САЙЛОВЛАР ЎТКАЗУВЧИ ОКРУГ САЙЛОВ КОМИССИЯЛАРИНИНГ АХБОРОТИ

Халқ депутатлари Тошкент область Советига сайловлар ўтказувчи округ сайлов комиссиялари томонидан 1978 йил 4 сентябрь куни 27-Завод сайлов округи бўйича Тошкент область Советининг депутатлигига Тимур Аъзамович АЛИМОВнинг номзоди рўйхатга олинди. Т. А. Алимов 1936 йилда туғилган, ўзбек, КПСС аъзоси, олий маълумотли, Тошкент область ижроия комитетининг раиси вазифасини бажарувчи, Ангрендаги 7-автотранспорт идораси коллективидан кўрсатилган. 268-Дўрмон сайлов округи бўйича Тошкент область Советн депутатлигига Турсун МАҲМУДХЎЖАЕВ номзоди рўйхатга олинди. У 1924 йилда туғилган, ўзбек, КПСС аъзоси, олий маълумотли, область молия бўлимининг мудири, Орджоникидзе районидаги «Дўрмон» совхози ишчи ва хизматчиларидан кўрсатилган.

ЯНГИОБОД ШАҲАР ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

Янгиобод шаҳар партия комитетининг бўлиб ўтган пленумида ташкилий масала муҳокама этилди. Пленум С. Файзуллаевни бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан шаҳар партия комитетининг секретари ва бюро аъзоси вазифаларидан озод этди.

Ангрен шаҳар партия комитети ташкилий бўлими мудири бўлиб ишлаб келган Т. Йўлдошев Янгиобод шаҳар партия комитетининг секретари қилиб сайланди.

Пленум ишида область партия комитетининг иккинчи секретари В. В. Окунский иштирок этди.

БИРОДАРЛИК МАЙДОНИ

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» мухбири Россиянинг ноқоратупроқ ерларида

2. «ОЛТИН ҲАЛҚА»ДА «ЎЗБЕКИСТОН» ЧОЙХОНАСИ

«ЎЗБЕКИСТОН» совхозидан чиқиб, «Ўзбекистон» чойхонасига қайтдик. «Олтин халқа» йўлида Шарқ услубида қурилган муҳташам бино яшнаб турибди. Худди Тошкентнинг Ленин хиёбонидаги «Зангори гумбазлар» кафесига ўхшаш икки гумбаз олисдан йўловчилар диққатини ўзига тортади. Агар бу йўлдан ҳар йили Совет Иттифоқи ҳамда чет эл туристлари ўтишини ҳисобга олсак, мазкур чойхона мавқеи нақадар юксаклиги равшан бўлади. Шунинг учун ҳам ўзбекистонлик қурувчилар зиммаларидаги чуқур масъулиятни ҳис этиб, бинонинг бежирим ва сифатли бўлишига ҳаракат қилмоқдалар.

Бино ичкарисига кириб «пахтазорга» дуч келдик. Иккита катта залнинг тепасидаги икки гумбаз ичида оппоқ пахталар очилиб ётибди, Тўғри, улар табиий толалар эмас, машҳур ганчкор устамиз Маҳмуд Усмоновнинг шогирдлари яратган «пахтазор». Маҳмуд аканинг шогирди, эндиликда эса ўзи устоз бўлиб қолган тажрибали ганчкор Ҳаёт Абдуллаев бошлиқ ўн икки кишилик группа бу ердаги безак ишларини ниҳоясига етказишаётган экан. Улар иккита гумбаз ва деворларга Ўзбекистоннинг рамзи бўлган «оқ олтин» ва бошқа расмлар билан безак беришди. Жами 65 квадрат метр ўймакорлик ишлари бажарилди, ўзларига топширилган вазифани бир ой ўрнига ўн беш кун ичида юқори сифат билан адо этдилар. Бунда М. Раҳмонов, Асрор Мухторов, Омон Саъдуллаев, Мирвоҳид Раҳматов, Равшан Маликов каби ганчкорларнинг ҳиссаси салмоқли бўлди.

Чойхона-ошхона қурилишида Ўзбекистон «Промгражданстрой» трестининг 2-қурилиш-монтаж бошқармаси азаматлари меҳнат қилишмоқда.

— Ишимиз тиғиз, кўриб турибсиз,— дейди участка бошлиғи В. Богданов, — баҳорда бошлаган эдик, кузгача битириш учун шошиляпмиз. Шариф Норинбоев бошлиқ сувоқчилар, Павел Алексеев бошлиқ мармар йўнувчилар бригадалари ҳар куни икки норма бажаришяпти.

Дарҳақиқат, сувоқчилар ва мармарчиларнинг қўли-қўлига тегмайди. Зинага мармар қўяётган йигитга яқинлашамиз:

— Саломалайкум, ҳорманг.

— Саломат бўлинг, — дейди у бир томони кескич болға билан мармарни текислаётиб, — келинглар.

Нури Абдурафиев чинозлик экан. Уч йилдан буён мармарчи касбида ишлаяпти. Унинг қўлидаги ярқираб турган оқ мармарлар эса Ғазалкент конининг инъоми...

«Ўзбекистон» чойхона-ошхонаси қурилишига 260 минг сўмлик маблағ сарфланади. Яқин давр ичида бу гўзал ошиён чойхўрлар ва хўрандалар билан гавжум бўлиб қолади. Москвадан чиқиб Москвага қайтиб келадиган 2 минг километр узунликдаги «Олтин ҳалқа»» айланма автомобиль йўли Россиянинг диққатга сазовор кўҳна шаҳарларини бир-бири билан туташтиради. Бу йўл шунингдек, Иваново областининг энг хушманзара оромгоҳ жойларидан бири—Плёс шаҳарчасига ҳам олиб боради. Буюк рус дарёси Волга соҳилида жойлашган шаҳарчанинг яшил манзарасига боқиб тўймайсан киши. Бу ерда дам олиш уйлари, пансионатлар жойлашган. Улкан санъаткор, машҳур мўйқалам соҳиби Левитан ўзининг дунёга танилган жуда кўп асарларини мана шу масканда яратган. Худди шунинг учун ҳам Плёсда Левитаннинг уй музейи жойлашган. Плёс «Ўзбекистон» чойхонасидан атиги 20 километр масофада. Ана шу дам олиш шаҳарчасига борадиган туристлар, шу йўл ёқасида жойлашган халқаро ёшлар лагерига келадиган жаҳон ёшлари «Ўзбекистон» чойхонасида албатта тўхтаб ўтадилар. Хушбўй чой ва ўзбек миллий таомларидан баҳраманд бўладилар.

Ўзбек миллий таомларини танаввул қилган мезбонлар ва меҳмонлар, туристлар овқатдан сўнг бир пиёла хушбўй чойга марҳамат қиладилар. Шунда улар барчага — нозик дидли наққош усталарга ҳам, оловқалб бунёдкорларга, қўли ширин пазандаларга ҳам тасанно айтадилар!..

Ҳ. ОЛИМЖОНОВ.

Иваново — Тошкент.

Суратларда: ВЛКСМ XVIII съезди номли отряд қурувчиларидан бир группаси.

В. Смирнова фотоси.

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

1 сентябрда СССР Министрлар Советининг мажлиси бўлди. Бу мажлисда 1979 йилда СССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш Давлат плани ва СССР Давлат бюджети лойиҳалари муҳокама қилинди.

СССР Министрлар Совети министрларга, Давлат комитетларининг раисларига ва СССР бошқа идораларининг раҳбарларига КПСС XXV съезди, партия Марказий Комитетининг шундан кейинги пленумлари қарорларига ва КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежневнинг мамлакатни иқтисодий ва социал ривожлантириш масалаларига доир йўл-йўриқларига амал қилиб, 1979 йил плани ва бюджети лойиҳаларини қўшимча равишда кўриб чиқишни топширди. Бунда ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ва иш сифатини яхшилаш, меҳнат унумдорлиги ва фойдани кўпайтириш суръатларини жадаллаштириш, меҳнат, материал ва молиявий ресурсларни тежаш ҳамда халқ хўжалигининг ҳамма соҳаларида ички резервларни сафарбар қилиш зарурлиги кўзда тутилсин.

СССР Министрлар Совети Президиумига 1979 йилда СССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш Давлат плани ва СССР Давлат бюджети лойиҳаларини СССР Госплани, СССР Молия министрлиги, иттифоқдош республикалар Министрлар Советлари раислари, СССР министрлари, Давлат комитетларининг раислари ва СССР бошқа идораларининг раҳбарлари иштироки билан, шунингдек олимларни ва илмий-тадқиқот ташкилотларининг ходимларини жалб этиш йўли билан кўриб чиқиш ва бу лойиҳаларни тасдиқлаш учун тайёрлаш топширилди.

КПСС Марказий Комитети 1978 йил июль Пленумининг қарорларига мувофиқ, СССР Министрлар Совети иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига ва СССРнинг тегишли министрликлари ҳамда идораларига барча қишлоқ хўжалик экинлари ҳосили ўрим-йиғимини муваффақиятли туғаллаш, дон, кунгабоқар, қанд лавлаги, пахта, картошка, сабзавот ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини тайёрлаш юзасидан 1978 йилга белгиланган планларни тўла ва ошириб бажариш, кузги экинлар экиш ва шудгор қилишни ўз вақтида ўтказишни таъминлашни, шунингдек жамоат чорвачилигини ва гражданларнинг шахсий мулкида бўлган молларни озуқа билан тўла таъминлашни топширди.

СССР Министрлар Совети мажлисининг ишида КПСС Марказий Комитетининг секретари Я. П. Рябов қатнашди.

Мажлисда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин нутқ сўзлади.

ЮКСАК ТУРМУШ МАДАНИЯТИ УЧУН

Районимиз экономикаси йил сайин юксалиб бормоқда. Коммунистлар, барча меҳнаткашлар КПСС XXV съезди қўйган улуғвор вазифаларни амалга ошира бориб, пахтачилик ва чорвачиликни ривожлантиришда, қишлоқда турмуш маданиятини оширишда янгидан-янги ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Ўтган йили пахтакорларимиз она-Ватанга 61 минг тонна «оқ олтин» армуғон этиб, ҳосилдорликни 32,2 центнерга етказишга муваффақ бўлдилар. Ваҳоланки, бундан 6—7 йил муқаддам етиштирган пахтамиз 47 минг тоннадан ошмаган эди.

КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қишлоқ хўжалигини юксалтиришнинг такомиллашган системасини ишлаб чиқди. Пленум материалларини омма онгига етказиш, партия қўйган янги вазифаларни меҳнаткашларга тушунтириб бериш давомида район экономикаси ва маданиятини юксалтиришнинг янги-янги резервлари маълум бўлди. Бу йил пахтакорларимиз бир жон бир тан бўлиб 66,5 минг тонна «оқ олтин» етиштиришга, ҳосилдорликни 35 центнерга етказишга азми-қарор қилди. Ҳозир бутун эътибор мажбуриятга яраша етиштирилган мўл ҳосилни қисқа вақт ичида тўла йиғиб-териб олишга қаратилган.

Қишлоқ хўжалиги ривожланган сари колхоз ва совхозлар олаётган фойда ҳам кўпайиб бормоқда, меҳнаткашларнинг турмуш фаровонлиги ошмоқда. КПСС Марказий Комитети июль Пленумида ишлаб чиқариш масалалари билан бир қаторда турмуш маданиятини оширишга, коммунистик онгни шакллантиришга ҳам алоҳида эътибор бериш зарурлиги уқтирилди. Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини маданият билан, кенг маънодаги меҳнат, турмуш маданияти билан қўшиб олиб бориш ҳозирги пайтдаги энг муҳим вазифалардан бири қилиб қўйилди.

Партия комитетлари, совет ва касаба союз органлари ишлаб чиқаришни ривожлантириш йўлида қанчалик ғамхўрлик қилаётган бўлсалар, қишлоқ меҳнаткашларининг уй-жой ва маиший эҳтиёжларини, ўсиб бораётган маданий талабларини тўлароқ қондириш тўғрисида ҳам шу қадар кўп қайғурмоқдалар. Кейинги йилларда район партия комитети қишлоқ аҳолисига маданий хизмат кўрсатишни янада яхшилаш юзасидан бир талай тадбирларни амалга оширди. Пировардида маданий оқартув муассасалари фаолияти яхшиланди ва уларнинг тармоқлари кенгайди. Ҳозирги кунда район меҳнаткашларига 21 клуб, 4 маданият уйи, 44 кутубхона ва бошқа маданий-маиший муассасалар хизмат қиляпти. Пахтакор ва соҳибкорлар, ғаллакор ва чорвадорлар ишдан бўш соатларини маданий дам олиш билан ўтказмоқдалар, ўз билимлари, эстетик дидларини оширмоқдалар. Район марказидаги меҳнат ва шон-шуҳрат музейи, маданият ва истироҳат боғи, спорт комплексида ўтказилаётган тадбирлар меҳнаткашларни коммунистик, ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялашга хизмат қилмоқда, уларнинг турмуши, психологияси, онгини оширишга ёрдам беряпти.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Қишлоқ аҳолисига маданий хизматни янада яхшилаш тадбирлари тўғрисида»ги қарори асосида қишлоқ жойлардаги маданий-оқартув муассасаларнинг моддий базаси мустаҳкамланмоқда. Ҳозирги пайтда райондаги барча хўжаликларда 122 та бадиий ҳаваскорлик тўгараги ишлаб турибди. Уларга 1600 дан ортиқ ҳаваскор йигит-қизлар бирлашган. Ўтган йили район колхозлари маданият фондига 376 минг 300 сўм ажратилди. Бу маблағ бадиий ҳаваскорликни ривожлантиришга, маданият уйлари, клуб ва кутубхоналарни ремонт қилишга янги жиҳозлар сотиб олишга сарфланди.

«Оққўрғон» совхози, «Ленинобод», Вотинцев номли колхозлар, Алимкент пахта заводи клублари ва маданият уйларида меҳнаткашларнинг маданий ҳордиқ чиқаришлари учун барча шароитлар яратиб берилган. Бу жойларда турли темаларда кечалар, меҳнат ва уруш ветеранлари билан учрашувлар, янги урф-одат ва анъаналарни пропаганда қилишга бағишланган конференциялар мунтазам ўтиб турибди.

ПАРТИЯ ХОДИМИ МИНБАРИ

Кейинги йилларда қишлоқ аҳолисига китоб хизмати кўрсатиш бир мунча яхшиланди. Кутубхоналарнинг китоб фонди анча кўпайди. 1970 йилда мавжуд кутубхоналардаги китоблар 130 мингдан ошмаган бўлса, ҳозир 300 мингга яқин китоб ўқувчилар ихтиёридадир. Китобхонлар сони ҳам йил сайин кўпайиб, ҳозирги кунда 37,5 мингдан кўпроқ кишини ташкил этмоқда.

Китоб пропагандасини ташкил этишга Тоштўғон қишлоқ совети, Вотинцев номли колхоз кутубхоналари, Навоий номли марказий кутубхона ходимлари катта тажриба тўплашган. Бу кутубхоналарда китоблар барча хил мутахассисликлар бўйича алоҳида-алоҳида жавонларга чиройли қилиб териб қўйилган. Кейинги кунларда кутубхоналарда «КПСС Марказий Комитетининг июль Пленуми қарорлари ҳаётга!». «Совет халқи — коммунизмнинг актив қурувчиси». «Шонли 60 йил» каби темаларда китоб виставкалари, тематик кечалар ўтказилди.

Ҳар ҳафтанинг пайшанбаси қишлоқ маданий-оқартув муассасаларига ёрдам кўрсатиш куни деб эълон қилинган. Район маданият уйи, методик кабинет аъзолари бевосита жойларга чиқиб маданий-оқартув ишларини ташкил этишда, кутубхоналарнинг оммавийлигини таъминлашда иштирок этмоқдалар. Маданият уйи ҳузуридаги «Наврўзи-ажам» ашула ва рақс коллективи дала шийпонларида бўлиб қизиқарли концерт программалари билан чиқмоқда. ВЛКСМ 60 йиллиги шарафига ўтказилаётган бадиий ҳаваскорлик тўгараклари кўрик-конкурсида ёш талантларнинг барчаси қатнашмоқда.

Район партия комитети бюро мажлисларида меҳнаткашлар ҳаётига янгича одатларни сингдириш масаласи мунтазам муҳокама қилиб борилаяпти. Қишлоқ турмуш маданиятини ошириш юзасидан жойларда тўпланган тажрибалар умумлаштирилмоқда ва оммалаштирилмоқда. Яқинда Вотинцев номли колхоз маданият саройида бўлиб ўтган илмий-амалий конференция янгича урф-одат ва анъаналарни омма ўртасида кенг пропаганда қилишга бағишланди. Конференцияда республика маданият институти ректори, профессор А. П. Қаюмов ва бошқа олимлар қизиқарли докладлар билан чиқдилар. Шундан сўнг районимиз вакиллари янгича урф-одатлар ва анъаналарини ҳаётга жорий этиш юзасидан тўпланган тажрибаларини ўртоқлашдилар.

Район партия комитетининг яқинда бўлиб ўтган пленумида КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Қишлоқ аҳолисига маданий хизматни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорининг қандай бажарилаётганлиги ишчанлик билан муҳокама қилинди. Пленумда меҳнаткашларни ғоявий-сиёсий, ахлоқий ва эстетик жиҳатдан тарбиялашда маданий-оқартув муассасалари моддий базасини янада мустаҳкамлаш муҳимлиги уқтирилди.

Аҳолига маданий хизмат кўрсатишни яхшилаш кўп жиҳатдан кадрларнинг билими, савияси, ишчанлигига боғлиқдир. Район партия комитети маданий-оқартув муассасаларда ишлаётган кадрларни танлаш, тарбиялаш ва жой-жойига қўйишга алоҳида эътибор бермоқда. Ҳозирги кунда маданий-оқартув муассасаларида хизмат қилаётган ходимлардан олти киши олий, 17 киши ўрта махсус маълумотга эгадир. 12 киши эса ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда олий ва ўрта махсус ўқув юртларида билим олмоқда. Кадрларни ўқитиш, билимларини ошириш масаласи билан биз бундан буён ҳам жиддий шуғулланишимиз, кадрлар маҳоратини тинмай ошира боришимиз керак.

Районимиз меҳнаткашлари ҳаётида қизғин дамлар бошланмоқда. Эрта баҳордан шу кунгача қилган меҳнатимиз самараси кўз-кўз бўладиган кунлар етиб келди. Ҳозир ҳамманинг эътибори далаларда етилаётган мўл «оқ олтин» ҳосилини зўр уюшқоқлик билан йиғиштириб олишга қаратилган. Маданий-оқартув муассасалари ходимлари ҳам бу умумхалқ курашидан четда қолмайдилар. Улар ўз иш жойларини бевосита дала бошига кўчирадилар. Йиғим-терим даврида дала шийпонларида қизиқарли учрашувлар ўтказиш, санъаткорларнинг чиқишларини уюштириш, турли мавзуларда китобхонлар мунозарасини ўтказиш планлаштирилган. Бу тадбирлар омманинг меҳнат ва сиёсий активлигини яна ҳам оширади, олдимизда турган улкан вазифаларни муваффақиятли ҳал этишга хизмат қилади.

С. ЙЎЛДОШЕВА,
Оққўрғон район партия комитетининг секретари.

ИШЧАНЛИК РУҲИДА

КОМСОМОЛ ТУРМУШИ: ҲИСОБОТ ВА САЙЛОВЛАР

ВЛКСМнинг XVIII съезди комсомол-ёшлар олдига катта вазифаларни қўйди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев съезддаги нутқида комсомолга юксак баҳо берди: «Бундан буён ҳам қалбингизда мусаффо ватанпарварлик ўти аланга олаверсин, топширилган иш учун, мамлакатда содир бўлаётган ҳамма воқеалар учун олижаноб шахсий масъулият туйғуси яшайверсин!».

Мамлакатимизнинг барча комсомол-ёшлари каби «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси метан конверсияси цехи ёш ленинчилари ҳам ўнинчи беш йилликнинг учинчи йилида ҳар қачонгидан ҳам самаралироқ ишлашга, ташкилий-тарбиявий, оммавий-сиёсий ишлар савиясини янада кўтаришга интилмоқдалар. ВЛКСМнинг 60 йиллигини ишлаб чиқаришда, ижтимоий ҳаётда янги муваффақиятлар билан кутиб олиш учун кураш кундан-кунга қизиб бормоқда.

Цех комсомол ташкилотига 21 нафар йигит-қиз жипслашган. Ленинчилар ҳар соҳада намуна бўлиш учун интилмоқдалар. Улардан 19 киши коммунистик меҳнат зарбдори деган шарафли номни оқламоқда.

Цехда комсомол-ёшлар бригадаси тузилган. Улар мусобақада доимо пешқадамлар сафида бормоқдалар. Бригада аҳли бу йил пландан ташқари неча минг тонна аммиак ишлаб чиқаришга, 25 минг киловатт-соат электр энергияни тежашга сўз берган. Бригаданинг ҳар бир аъзоси юбилей шарафига оширилган социалистик мажбурият олган. Комсомоллар рационализаторлик, меҳнатни илмий асосда ташкил этиш ҳаракатида ҳам актив иштирок этишаяпти. А. Смонцер, Ю. Данилко, С. Қорабоев, Б. Омоновлар қимматли таклифлари билан ишлаб чиқариш самарадорлигини ўстириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, оғир қўл кучини талаб қилувчи жараёнларни механизациялашга муносиб ҳисса қўшишмоқда. Ёшлар юбилей йилида ўн учта рационализаторлик таклифини ишлаб чиқаришга жорий этдилар.

Комсомол ташкилоти ленинчиларнинг ташаббуси ва активлигини кучайтириш, ижтимоий ҳаётнинг барча соҳаларида уларнинг авангардлик ролини ошириш йўлида кун сайин курашмоқда. Йиғилишларда комсомолларнинг хизмат ва ижтимоий бурчларини қандай бажараётганликлари, ўз сиёсий билимларини қанчалик ошираётганликлари тўғрисида уларнинг ахборотлари эшитиб борилмоқда.

— Ҳисобот даврида ўтказилган йиғилиш ва бюро мажлисларида, — дейди цех комсомол ташкилотининг секретари М. Мадаминов, — ишлаб чиқариш билан бир қаторда, ғоявий тарбиявий, оммавий-сиёсий ишларга бағишланган масалалар ҳам муҳокама этилди. Бу эса комсомолларнинг авангардлигини оширишда муҳим роль ўйнади.

Ҳисобот даврида хўжалик масалалари билан бир қаторда кадрлар билан ишлаш, зиммага олинган вазифаларнинг бажарилишини идеологик жиҳатидан таъминлаш, меҳнат ва давлат интизомини мустаҳкамлаш каби масалаларга ҳам катта эътибор билан қаралди. Уларнинг самараси эса ишлаб чиқаришда, ижтимоий ҳаётда яққол кўринаяпти.

Докладчи ва музокарага чиққанлар ҳисобот даврида синалган илғор тажрибаларни қўллаш, фан ва техника ютуқларини, илғор технологияни тезкорлик билан ишлаб чиқаришга жорий этиш тўғрисида қатор фикрлар билдиришди, камчиликларни кўрсатишди. Комсомол прожекторчилари рейд ва текширишлар ўтказиб туришган бўлсада натижалари камдан-кам эълон қилиб борилади. Умуман, рейд ва текширишларнинг оммавийлигини таъминлаш талаб даражасида эмас. Музокарада қатнашган С. Қорабоев, А. Патрин, Д. Қодиров, Г. Дадабоев юз берган камчиликларни бартараф этиш юзасидан мулоҳазалар билдиришди.

Б. ПЎЛАТОВ.

КИЧИК ЕР, 225 КУН

«УРУШДА мен кундалик тутмаганман. Аммо алангали 1418 кун ва тун сира унутилмайди. Ҳамма фронтчиларда бўлгани каби менинг ҳам хотирамда асло ўчмайдиган воқеалар, учрашувлар жанглар, дақиқалар бўлган».

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежнев ўзининг «Кичик ер» китобида Новороссийск бўсағаларида олиб борилган жанглар ҳақидаги ҳаяжонли ҳикояни ана шундай бошлайди.

...СССР Қуролли Кучлари Марказий музейининг кўргазма залларидан бирида 18-армия жангчиларининг жасоратини акс эттирувчи янги ҳужжат ва материаллар намойиш қилинмоқда.

Янги қўйилган экспонатлар, бу ерга келувчилар учун урушнинг нисбатан кичик участкаси ҳақида бой тасаввурга эга бўлиш имконини беради. Умумий майдони бори-йўғи 30 квадрат километрга ҳам етмайдиган бу ернинг ҳар бир парчаси учун жон олиб жон берган қаҳрамон десантчиларнинг қиёфаларини кўриш мумкин. Кичик ер учун жанг қилган ҳар бир киши орден билан тақдирланганлиги бежиз эмас.

Жуғрофий маънода Кичик ер олдин бўлмаган, ҳозир ҳам йўқ. 35 йил муқаддам бу ерда бўлиб ўтган воқеаларни англамоқ учун сувга тақалиб турган қуруқликнинг ана шу тошлоқ парчасини равшан тасаввур этмоқ керак. Унинг фронт бўйлаб узунлиги — олти километр, ичкарисига бор — йўғи тўрт ярим километр чўзилган эди. Қора денгиз қирғоғида жойлашган мана шу ерни нимаики қилиб бўлса ҳам, қўлдан бермаслик лозим эди.

Плацдарм қай йўсин пайдо бўлди?

«Новороссийск, — хотирлайди Л. И. Брежнев, — Цемес қўлтиғи қирғоғида ўрнашган. Бу қўлтиқ тоғ ичкарисига кириб кетган. Ўша ерда иккита цемент заводи бор — «Пролетарий» билан «Октябрь». Бир тарафда биз турардик, бошқа тарафда эса — немислар. 1943 йилнинг бошларида сўл қирғоқ бутунича душман ихтиёрида эди. У бизнинг флотимиз ҳаракатини тепадан назорат қилиб турар, биз уни ана шу устунликдан маҳрум этишимиз лозим эди. Шундай бир фикр туғилди: келинг, десант тушириб кўрамиз ва Новороссийск бўсағасини эгаллаб оламиз. Бу нарса қўлтиқни унинг сувларига душманнинг суқилиб киришидан маҳкам ҳимоя қилибгина қолмасдан балки сизга шундан кейин олиб бориладиган ҳамма жангларни енгиллатган бўлур эди».

Гитлерчилар буни яхши билишарди. Совет қўшинлари плацдармни эгаллагач, фашистлар уни тинимсиз ўққа тутдилар, бир дунё снаряд ва бомбалар ёғдирдилар. Автомат-пулемёт ўти ҳақида гапириб ўтирмасак ҳам бўларди. Ҳисоблаб кўрилганда Кичик ернинг ҳар бир ҳимоячисига 1250 килограммдан ажал металли тўғри келган.

СССР Қуролли Кучлари Марказий музейининг Кичик ер мудофааси учун олиб борилган алангали 225 кунни акс эттирувчи мўътабар экспонатлари ҳақида шу музейнинг илмий-экспозиция бўлими катта илмий ходими В. Рибкина ҳикоя қилади:

— Мана бу 45 миллиметрли артиллерия снарядининг гильзаси тупроғи билан Кичик ер плацдармидан олиб келинган, — дейди у. — Бу эсдалик совғани Новороссийск бўсағасида олиб борилган жангларнинг иштирокчиси сифатида Л. И. Брежневга қуролдош дўстлари тақдим этишди.

Ўша вақтларнинг суронли дамларидан ҳикоя қилувчи яна бир нодир экспонат сифатида намойиш қилинаётган, душман ўти ва металидан титилиб кетган оқ-кўкиш рангли ҳарбий-денгиз байроғини В. Рибкина бизга кўрсатар экан, қўшиб қўйди: Байроқ қайта тикланган ҳолда кўрсатилмоқда. Бу муқаддас байроқни келажак авлод учун, торпеда катери командири Совет Иттифоқи Қаҳрамони Андрей Черцов сақлаб қолган. У ҳозир Москвада яшайди.

Бу ерда яна қаҳрамон-десантчилардан бирининг душман ўқи ва снаряд парчаси дабдала қилиб ташлаган даларациясини, шунингдек Новороссийск бўсағасида қаҳрамонларча жанг қилган катта сержант Михайловнинг 1941 йил намунасидаги пистолет-пулемётини (ППШ) ҳам кўриш мумкин.

(СССР ҚУРОЛЛИ КУЧЛАРИНИНГ МАРКАЗИЙ МУЗЕЙИ ЭКСПОЗИЦИЯСИДАГИ ЯНГИ МАТЕРИАЛЛАР ҲАҚИДА)

Витриналарда адмирал Л. Владимирскийга Улуғ Ватан уруши йилларида берилган Ватан мукофотлари Ленин, Қизил Байроқ, Суворов, Ушаков орденлари ҳам намойиш этилмоқда. Шунингдек, бу ерда Новороссийск озод этилиши муносабати билан чиқарилган медалларни ҳам кўриш мумкин. Буларнинг ҳаммаси, Қаҳрамон шаҳар меҳнаткашларининг Л. И. Брежневга совғасидир.

Бир қанча расмларда Улуғ Ватан уруши даврида Кичик ер учун олиб борилган мардонавор жанг лаҳзалари акс эттирилган. Фотосуратларнинг бирида 18-армиянинг командирлар состави: Армия қўмондони генерал-лейтенант К. Н. Леселидзе, Ҳарбий Совет аъзоси генерал-майор С. Е. Колонин, Армия сиёсий бўлими бошлиғи полковник Л. И. Брежнев.

Л. И. Брежнев аланга қуршаб олган, ўқ ёмғири бир зум ҳам тинмаган бир парча ерга қирқ мартадан кўпроқ борган. Ҳар гал ўз ҳаётини таҳликага қўйиб, душман миналаштирган зонадан, немис соқчи катерлари ва сув ости кемаларининг таъқибидан омон-эсон қутулиб, артиллерия снарядлари ҳужумига чап бериб, Кичик ер қирғоқларига ўтиб олар эди. У Кичик ер олдинги марраларини буткул айланиб чиққан, юзлаб матрос, солдат ва офицерлар билан танишган. Уларнинг кўпчилиги шахсан Леонид Ильич қўлидан партия билети олишган эди. Экспозицияларда «Олтин юлдуз» кавалери бўлган Совет Иттифоқи Қаҳрамонларининг фотосуратларини кўрамиз. Шулар қатори, Л. И. Брежнев ўзининг «Кичик ер» китобида эҳтирос билан ҳикоя қилган, Новороссийск ҳарбий-денгиз базаси Алоҳида вазифа бажарувчи отрядининг афсонавий командири Ц. Куниковнинг сурати билан ҳам танишиш мумкин.

Шунингдек, СССР Мудофаа министрлигининг Марказий архиви фондидан топилган янги ҳужжатлар ҳам бу ерга келувчилар диққатини жалб этиши, шубҳасиз.

Қора денгиз группа қўшинлари штабининг 1943 йил 5 февралдаги жанговар хабарида «...майор Ц. Куников бошлиқ денгиз пиёда қўшинлари батальонининг десант отряди Станичка аҳоли пунктини муваффақиятли эгаллади. Қўлга киритилган ушбу район ҳамон ушлаб турилибди» дейилган.

«17 апрель куни Кичик ерда бошланган жанглар тобора авж олаверди, — ёзади Л. И. Брежнев ўз китобида. — Душман ҳар куни янги кучларни ишга соларди... Гитлер бизни денгизга улоқтириб ташлашга қарор қилиб, фронтнинг ана шу участкасида қўлида бор ҳамма кучни жангга ташлади. Мушкул аҳвол рўй берди. 18-армиянинг Ҳарбий кенгаши, аслини олганда мен Кичик ер жангчиларга қарата мурожаатнома ёзиб чиқдим. Бу мурожаатнома окопларда ва блиндажларда қўлма-қўл бўлиб кетди. Одамлар қўлларини бармоқларидан қон чиқариб мурожаатномага имзо чекардилар. Мен жангчилар нақадар мардона жанг қилаётганликларини тушунсин, деб И. В. Сталинга кейинроқ ана шу мурожаатномадан бир нусҳа юбордим».

Музей экспозициялари қаторида мана шу — 18-армия Ҳарбий Советининг 1943 йил 18 апрелидаги Кичик ернинг жасур ҳимоячилари бўлган жангчилар, командирлар ва сиёсий ходимларига қарата ёзилган мурожаатноманинг бир нусхаси ҳам мавжуд. Яна ҳаяжонли ҳужжатлардан бири — «Қора денгиз флоти сиёсий бошқармаси, 18-армия сиёсий бўлимининг десант-жангчига эсдалигидир». «Эсдалик» бор-йўғи олтита кичик-кичик бўлимлардан иборат бўлгани билан унинг ҳар бир оловли сатри десантчи-жангчи қалбида душман устидан қозонилажак ғалабага катта ишонч туғдиради.

— Шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, — таъкидлайди экскурсиямиз ниҳоясида В. Рибкина, — Кичик ердаги жанглардан кейин ҳам, афсонавий 18-армиянинг шуҳрати, жанговар йилномаси бир дақиқа ҳам сўнмади, аксинча янада давом этди. Унинг жанговар йўли музей экспозицияларида тўлақонли акс эттирилган.

18-армия Кавказ тоғларида, Украинада ва Карпатда немис-фашистларга қарши аёвсиз жанглар олиб борди. Бу армия Польша, Румыния, Венгрия ва Чехословакияни озод этишда иштирок этди.

Н. АРСЕНИН,
тарих фанлари кандидати. (АПН).

КАТТА ҲУЖУМ ОЛДИДАН

ПИСКЕНТ РАЙОНИ ДАЛАЛАРИДА

ИНСОН қайси лавозимда ишлашидан қатъий назар, ўзининг ён-атрофидаги ҳамкасблари, ёру-биродарларининг меҳнатидан қаноат ҳосил қилиб, кўнгли тўлса, ҳамиша кайфи чоғ, сўзлари бурро бўлади. Район партия комитетининг биринчи секретари Сайфулла Сайдалиевни бугун биз ана шундай ҳолатда учратдик. У район меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорларидан руҳланиб, бир ғайратларига ўн ғайрат қўшиб ғоят кўтаринки руҳ билан тер тўкаётганликларини таъкидлади.

— Колхоз ва совхозларда халқ хўжалиги комплекс юксалиб бормоқда, — деди у. — Пилла планини ортиғи билан бажардик. Чорвачилик маҳсулотлари салмоғи кескин ортди. Эндиликда ҳамманинг диққат эътибори далада, пахтазорда. Азамат деҳқонларимиз, механизаторларимиз жасорат кўрсатишди. Асосий майдонларда кўчатларни бутлаб олдик. Эҳ, ўша машъум воқеа, рўй бермаганида борми?!.

Секретарнинг чеҳрасига бир зум ташвиш соя ташлади. У июнь ойи бошларида дўл уриб, пайхон қилиб кетган ва чигит қайта экилган 2600 гектар пахта майдонини назарда тутаётган эди. Ахир ҳазил эмас, бу умумий майдонга нисбатан 20 процентни ташкил этадида.

Айтгандек, ана шу ерларда ҳозир ғўзанинг аҳволи қандай? —

Райком секретарининг юзида табассум жилоланди.

— Умуман дуруст, — деди у. — Ҳар тупида 3—4 тадан кўсак бор. Лекин ҳар қалай ёш-да. Биз кўсаклар сонини кам деганда 8—9 тага етказишимиз керак. Ана шунда июнда экилган ерлардан ҳам 30—40 центнер ҳосил олса бўлади. Шунинг учун ҳам бу мйдонларда ғўза парваришни сентябрь ойининг йигирмаларигача давом эттиришга қатъий қарор қилганмиз.

Секретарь «Гулистон», Свердлов номли колхоз пахткорларининг ишидан, айниқса, мамнун бўлиб гапирди.

— 1-«Пискент» совхози азаматлари ҳам қаттиқ ишлашди, — дейди у. — Ўзингизга маълум, бу совхоз ўтган йили планни бажара олмади. Хўжаликка илгари шу совхозда бир неча йил ишчилар комитетининг раиси, сўнгра эса 1969 йилдан бошлаб районда халқ контроли комитетининг раиси бўлиб ишлаб келган малакали мутахассис Туробжон Иномов раҳбар қилиб юборилди. Ҳушвақт Ширинов бош агроном қилиб тайинланди. Биз уларнинг ташкилотчилик меҳнатидан мамнунмиз.

...Совхоз директорини 4-бўлимнинг дала шийпонида учратдик.

— Хўжалигимизда пахта етакчи тармоқ, — деди у. — Лекин бошқа соҳаларимизда қўлга киритилган ютуқлар ҳам қувончли бўлаяпти. Ўтган йилдагига қараганда ҳар бош сигирдан 60 килограммдан ортиқ сут соғиб олинди. Совлиқлар, қўй-эчкилар сони кўпайди. Мева, сабзавот қовун-тарвуз планларини анча ошириб адо этдик. Лекин асосий кураш ҳали олдинда. Биз бу йил давлатга 14 минг тонна пахта топширишимиз. Ҳар гектаридан кам деганда 35 центнердан ҳосил йиғиштириб олишимиз керак. Далаларда ана шу мажбуриятга яраша ҳосил етиштиришни таъминлаб қўйдик.

Директор бу гапларни айтар экан, бироз ўйланиб қолди. У янги ишга тайинланган кўклам кезларидаги қийинчиликларни кўз ўнгидан ўтказаётган эди. Юқори партия, совет ташкилотлари, район партия комитетининг бевосита ёрдами туфайли катта ишлар амалга оширилди. Хўжаликни оёққа турғазиш учун бутун қишлоқ аҳли бир ёқадан бош чиқариб ишга отланди. Биринчи навбатда кадрлар танланиб, сараланди. Уларнинг ҳам масъулиятли, ҳам моддий манфаатдорлиги оширилди.

Сув — ғўзанинг қони ва жони деймиз. Лекин совхозда сув билан таъминланиш кўнгилдагидек эмас эди. Бу муаммони ҳам ҳал қилиш учун астойдил бел боғладилар. Илгарилари бешинчи ва олтинчи бўлимлар бир ариқдан сув ичишар, авжи ғўза парвариши долзарб пайтларда мироблар ўртасида тез-тез жанжал чиқиб турарди. Олти юз метр қуйида эса булоқ суви айқириб оқади. Ана шу сувни насос орқали мазкур бўлимларнинг пахтазорларига чиқардилар. Оқибатда 300 гектар ер сув билан таъминланди. Шунингдек, 800 метр масофага лоток ўрнатилиб, сувнинг исроф бўлишига, ерга шимилиб кетишига чек қўйилди. Ҳаммаси бўлиб совхозда минг гектар ерни сув билан таъминлаш яхши йўлга қўйилди. Илгарилари бу ерларга экилган пахта кўпинча сувга қонмай қолар, оқибатда ҳосилдорлик 20—25 центнердан ошмас эди. Эндиликда бу ерлардан ҳам бемалол 30—35 центнердан ҳирмон кўтариш мумкин.

Ахротехника ютуқлари янада мустаҳкамланди. Бу йил қатор оралари 90 сантиметр қилиб чигит экиш 600 гектарга кўпайди. Шундай қилиб 3850 гектардан 3300 гектар майдонда ана шу усулда пахта етиштирилмоқда. Келаси йилдан бошлаб мавжуд техника ана шу усулга мослаштирилиб, кўпайтирилади. Ғўза яйраб, қуёшдан, ҳаводан баҳраманд бўлиб, серҳосил бўлиб ўсади. Машина унумли ишлайди.

Ўтган йили каттагина майдонларда ҳашарот кўпайиб кетиб, ҳосилнинг анчагина қисмини нобуд қилган эди. Айниқса, ўргимчак кана кўп зиён етказди.

— Бу ҳашарот жуда хавфли, — дейди совхоз директори. — Агар вақтида ўчоғини аниқлаб, қириб ташламасангиз, худди тўқайга ўт тушгандек, тарқалиб кетади. Кейин дори беришнинг фойдаси йўқ. Бу йил ана шундай бўлишига йўл қўймаслик учун эрта баҳордан бошлаб зарур чораларни кўрдик. Бош агроном етакчилигидаги 25 нафар оқ халатли назоратчи — кузатувчилар пахтазорларда тинимсиз иш олиб боришди. Авжи иш қизғин бўлган, саратон қуёши ҳамма ёқни ёндираётган кезларда уларни ҳар бир бўлим, бригада, звено даласида учратиш мумкин эди. Улар ҳашаротнинг ўчоғини аниқлаб, ўша ерга оқ байроқ тикиб кетишади. Дарҳол бу ерга «ОВХ-14» тракторлари ва бошқа мослама-механизмлар етиб боради. Ҳашаротга қарши дори сепиб кетилади. Шу тариқа ўргимчаккана, кўсак қуртининг тарқалишига йўл қўйилмади. Бу ишларни амалга оширишда, айниқса, сезгирлик, хушёрлик билан меҳнат қилдилар.

Яна шу нарса ҳам унутилмади: ҳашаротга қарши дори сепиладиган майдонларнинг ғўзаси сира чанқатиб қўйилмади. Бунинг фойдаси катта. Сепилган дори сув орқали ғўзанинг танасига сингади. Бундай ғўзани сўрмоқчи бўлган ҳашарот тез заҳарланади.

Шу орада район ижроия комитети раиси Мирзаали Ҳалилов келиб қолди. Унинг асли касби агроном. Шунинг учун ҳам у дала айланганда ҳар бир ишни ипидан-игнасигача синчиклаб текширишга, камчиликларни кўрсатибгина қолмай, амалий маслаҳат беришга одатланган. У эрталабдан буён совхознинг 3—4 та бўлим далаларини айланиб чиқибди. Ўз фикр-мулоҳазаларини директорга баён қилиб берди:

—Сизларда машина териминиг салмоғи катта. Бу ишга алоҳида тайёргарлик кўриш керак.

— Худди шундай қилмоқдамиз, — деди совхоз директори. — Мутахассислар билан маслаҳатлашиб олдик. Айниқса, машина қайриладиган поласаларни тайёрлашга, ўқариқларни текислашга катта эътибор берамиз.

— Яхши, — дейди район ижроия комитетининг раиси.— Энг муҳими дефолиацияни соз ўтказиш керак. Сизларда бу иш қачон бошланади?

— Бу ишни табақалаштириб олиб борамиз, — деди директор. — 10 сентябрдан бошламоқчимиз.

— Бу ишда пала-партишликка йўл қўйиб бўлмайди, — деди райижроком раиси, — энг биринчи навбатда сифат керак.

— Шундай қилмасак бўлмайди ҳам, — деди директор. — Ахир ўтган йили панд еганимиз етар. Айрим карталарда, ҳатто, кўсак очилмасдан ҳам дефолиация қилинган экан. Барг яхши тўкилмаган, машина тушганда ҳам кўм-кўк бўлиб тураверган. Бу йил уч-тўрттадан кўсак очилганда дори сепишга киришамиз.

— Сигналчиларнинг тайёргарлиги қандай?

— Дуруст бораяпти. Уларни йиғиб, кўрсатма бердик. Сигналчи ўз вазифасига совуққонлик билан қарамаслиги керак. У агарда бир метр олдинга ўтиб кетса ёки бир метр орқароқда қолса борми, учувчини чалғитиб қўяди. Дефолиация бир текис чиқмайди. Шунинг учун яхшиси таёқчалар ўрнатиб, масофаларни белгилаб қўймоқчимиз.

— Жуда тўғри қиласизлар, — дейди райижроком раиси. — Ишни бошлашдан олдин учувчиларни ҳам дефолиация қиладиган майдонларни ўз кўзлари билан кўриб, шароитни яхши билиб олишлари учун далага таклиф қилишни унутмаслик керак.

Совхоз директори бу йил самолётлардан ташқари дефолиация қилишда 20 та «ОВХ-14» трактор аппаратларидан фойдаланилажаги, йиғим-терим даврида иш ипатоволиклар методи асосида ташкил қилиниши, ана шу мақсадда ҳозирнинг ўзида олтита отряд тузиб қўйилганлигини айтиб берди. Бу йил далаларда 84 та машина ишлайди. Ҳар бир машина билан ўртача 150 тоннадан пахта терилади. Куни кеча механизаторларнинг кўрик конкурси ўтказилиб, уларнинг маҳорати, тайёргарлиги синаб кўрилди.

Район ижроия комитетининг раиси совхозда олиб борилаётган ишлардан мамнун эканлигини, лекин ғўза парваришини сира бўшаштирмаган ҳолда йиғим-теримга тайёргарлик кўришни айтди. Сўнг у қўшни хўжаликка ўтиб кетди.

Тушдан сўнг, совхоз директори билан биргаликда дала айландик. 2-бўлимнинг 2-бригадаси пахтазорларига етиб келдик. Эгатларни оралаб ғўза тупларини кўздан кечирамиз: ғўза тиккага эмас, ҳар томонга тарвақайлаб, шохлаб ўсаяпти. Нега бундай? Директор кулиб қўйди.

— Мана шу ғўзалар-да, бизни анча қийнаб, ташвишга солган, — деди у. — 80 гектар. Июнда дўл уриб, ғўза туплари дув тўкилиб, гугурт чўпи бўлиб қолганди. Нима қилиш керак. Ҳатто, таниқли пахта усталари ҳам тайинли, аниқ маслаҳат бериша олмади. Баҳор тугаб ёз бошланган эди-да. Ҳеч ким масъулиятни ўз зиммасига олгиси келмасди. Мутахассислар, тажрибакорлар билан маслаҳатлашдик. Қай бири афзал, бузиб экишми, ёки қолдиришми? «Мен текшириб кўрдим, — деди бригадир Ҳамид ака Шомадов. — Ғўзанинг илдизи, оқ томири омон қолибди. Қаттиқ жароҳатланган беморни докторлар парвариш қилгандек, яхшилаб суғориб, қўшимча озиқлантирсак, ўнгланиб кетмасмикин? Шундай деб умид қилсакда, ҳар эҳтимолга қарши ёнига қўш қатор қилиб, чигит ҳам эксак. Кейин қайси ғўза яхши бўлса, шунисини қолдирамиз». Бу маслаҳат ҳаммага маъқул тушди.

Деҳқонлар тиним билмай меҳнат қилишди. Буни қарангки, ўша гугурт чўпи бўлиб қолган ғўзалар ишловнинг зўридан тез кунда ён атрофидан барг чиқариб, шох ёйди. Ҳозир, мана кўриб турибмиз, ҳар тупида 8—10 тадан кўсак бор. Бузмай тўғри қилган эканмиз.

— Ана Ҳамид аканинг ўзлари ҳам келиб қолдилар, — деди директор узоқдан кўринган новча бўйли кишини кўрсатиб.

У билан ҳол-аҳвол сўрашдик.

— Қаерда эдингиз?

— Мотор томонга кетган эдим.

— Нега?

— Сув камайиб қолди-да,— деди бригадир. — Рихсибой Матмусаев билан биргалашиб, моторнинг камчилигини тузатдик. Энди яна секундига 300 литр сув чиқа бошлади.

Суҳбатнинг мазмунидан, бу ерда ерлар 2—3 йил илгари партов ерлар бўлганлигини, бу йилдан бошлаб эса насос орқали 15 метрга сув чиқарилиб, пахта ўстирилаётганлигини билиб олдик.

— Кўп қийинчиликларни енгдик, — деди бригадир, — лекин, катта умид билан, зўр ишонч билан меҳнат қилдик. Меҳнатимиз натижаси чакки бўлмайди. Албатта, зиммага олган мажбуриятимизни бажарамиз.

Бригадир Икром Муллажонов, Абдуғани Абдувалиев, каби механизатор — звено бошлиқлари, Қосим Пўлатов, Ҳатам Назарқулов, Абдувоҳид Шоматов сингари сувчиларнинг ишидан ғоят хурсанд бўлиб гапирди.

Шу куни совхознинг Ҳалил Йўлдошев бошлиқ 6-бўлими пахтазорларини ҳам айландик. Булим партия ташкилотининг секретари Зарифа Убайдуллаева 50 центнерчи Обид Отаев иш тажрибаси кенг оммалаштирилаётганлигини сўзлаб берди. Ўтган йили бўлимда фақат шу бригадагина планни бажарган эди.

— Обид акадан ҳар қанча ибрат олса арзийди, — деди З. Убайдуллаева. — У киши ўзига ҳам, ўзгаларга ҳам талабчан. Ҳар бир ишни обитобида ўтказишни ёқтиради.

Совхозда ўз ишининг устаси бўлган бундай миришкорлар кўп эди. Улар ҳар бир булимда, бригадада, звенода бор. Ана шуларнинг ғайрати, ташкилотчилиги, ташаббускорлиги туфайли мўл ҳосил етиштирилди. Бу ҳосил, албатта нес-нобуд қилинмай ўз вақтида йиғиб-териб олинади. Совхоз бу йил қолоқлик доғини ювади.

Н. РИХСИЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

Тошкент чинни заводи комсомол-ёшлари ВЛКСМ 60 йиллигини муносиб меҳнат зафарлари билан кутиб олиш иштиёқида зарбдор меҳнат қилмоқдалар. Маҳсулотлар сифати ва кўркамлигини оширишда завод рассомларининг ҳиссаси катта бўляпти. Суратда: комсомол аъзоси Ҳамида Мираҳмедова устози Матлуба Ғаниева билан.

А. Авазов ва Р. Шагаев фотоси. (ЎзТАГ).

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР, ОДАМЛАР, ВОҚЕАЛАР

ЖАҲОН БЎЙЛАБ

● **БУДАПЕШТ.** Венгриянинг йирик саноат маркази бўлган Секешфехерварнинг янги райони Ленин шаҳри деб аталади. Венгрия архитекторлари бу шаҳарни лойиҳалаштирган чоғда шаҳарлар қурилишининг энг сўнгги ютуқларини ҳисобга олдилар, унинг бўлғуси аҳолиси учун мумкин қадар кўпроқ қулайликлар яратишга ҳаракат қилдилар.

Секешфехерварнинг янги районида қурилиш ишлари ҳозирдаёқ тез суръатлар билан олиб борилмоқда. Бу ерда кўплаб магазинлар, жамоат хизмат кўрсатиш корхоналари, болалар муассасалари ва мактаблар барпо этилади.

● **ПРАГА.** Чехословакия пойтахтида «Социалистик Прага барпо этилганлигининг 30 йиллиги» мавзуида кўргазма очилди. Кўргазма экспозицияси кейинги йилларда шаҳарда рўй берган жуда катта ўзгаришларни яққол кўрсатиб беради, уни янада ривожлантириш истиқболларини акс эттиради. Кўргазманинг 500 га яқин экспонати, макетлар, фотосуратлар, эскизлар Праганинг бугунги ва эртанги куни билан, уй-жой қурилишининг кенг авж олдирилганлиги билан таништиради. Бу ерда сўнгги ўттиз йил мобайнида 153 мингдан кўпроқ янги квартира қурилди.

● **БЕРЛИН.** Берлин меҳнаткашлари йилнинг биринчи ярми ишлаб чиқариш планларини ошириб бажариб, муқобил планларда белгиланган марра — 100,4 процентга эришдилар. Саноат маҳсулотининг ҳажми 4,8 процент ўсди. Меҳнат унумдорлиги эса 5,7 процент ошди.

Меҳнаткашларнинг уй-жой ва социал шароитларини яхшилаш юзасидан ГБСП IX съезди белгилаб берган программа муваффақиятли амалга оширилмоқда. Йилнинг биринчи ярми мобайнида, берлинликларнинг 7 минг оиласи янги квартираларга кўчиб кирди, шаҳарда янги болалар боғчалари, мактаблар ва спорт заллари қурилди.

● **ЛОНДОН.** Бошпанасиз лондонликларнинг катта бир группаси Англия пойтахти районларидан бир бўлган Кэмден муниципал кенгаши биносида норозилик намойиши уюштирди. Намойиш қатнашчилари бинонинг вестибюлини эгаллаб, маъмурлардан Лондонда уй-жой танглигини бартараф этиш юзасидан амалий чоралар кўришни талаб қилдилар.

Улар ўз баёнотларида, жумладан Кэмденда юзлаб кишилар бошпанасиз бўлгани ҳолда минглаб квартиралар бўш турганлигини, меҳнаткашлар бу квартиралар учун ҳақ тўлашга қодир эмаслигини таъкидладилар.

(ТАСС).

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

АСОСИЙ ЙЎНАЛИШЛАР БЕЛГИЛАНДИ

ВАРШАВА. Олимлар ва мутахассислар Польша Халқ Республикаси территориясини ўзлаштиришнинг 1990 йилгача бўлган перспектив планини ишлаб чиқдилар. Бу планда давлатнинг халқ хўжалигини ривожлантириш йўлидаги узоқ муддатли сиёсатининг принциплари белгилаб берилган.

Планда Варшава ва Силезия каби катта саноат марказларини янада ўстириш билан бирга бошқа районларни ҳам ҳар томонлама ривожлантириш кўзда тутилади.

МОСКВА ОЛИМПИАДАСИГА

ПРАГА. 1980 йилда Москвада ўтказиладиган ёзги олимпия ўйинларининг эмблемаси бўлиб қолган айиқчаларнинг дастлабки туркумини Чехословакиянинг БРНО шаҳридаги «Моравска устрешедна» ишлаб чиқариш кооперативининг ходимлари духобадан тайёрладилар. Келгуси йили ана шу ёдгорликлардан салкам 200 мингтаси бу ердан дунёдаги ўнлаб мамлакатларга жўнатилади. Ўзининг юксак сифатли маҳсулоти билан шуҳрат қозонган БРНО кооперативига Москва олимпиадаси учун вимпеллар, рўмолчалар ва бошқа ёдгорликларни тайёрлаш ҳам топширилди.

БОЛГАРИЯДА ВИСТАВКА

СОФИЯ. Болгариянинг Орешок шаҳрида халқ бадиий ҳунармандчилик халқаро виставкаси очилди. Виставкада Болгария, Румыния ва совет усталари иштирок этмоқдалар. Керамика, газлама, металл, суяк ва ёғочдан ишланган икки мингга яқин экспонат виставкага қўйилган. Холмогордаги Ломоносов номли фабриканинг буюмлари олий мукофотга сазовор бўлди.

(ТАСС, 4 сентябрь).

КАТТА АҲАМИЯТГА МОЛИК ВОҚЕА

ДЕҲЛИ. (ТАСС). Деҳлидаги «Нав юг паблишерз» нашриёти КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневнинг «Кичик ер» ва «Тикланиш» эсдаликлар китобини панжобий тилида босиб чиқарди. Кўпдан-кўп фотосуратлар билан босиб чиқарилган бу китобни ҳинд жамоатчилиги зўр қизиқиш билан кутиб олди.

Ҳиндистоннинг таниқли сиёсат ва жамоат арбоби К. П. Ш. Менон китобнинг сўз бошисида шуларни ёзади: Л. И. Брежнев эсдаликлар китобининг чоп этилганлиги Ҳиндистон халқи учун катта аҳамиятга молик воқеадир. Улув Ватан уруши йилларида ўз ватани учун олиб борилган жангларнинг дастлабки кундан бошлаб то охирги кунгача иштирок этган киши дунёда урушлар бўлмаслиги керак, деган асосий хулосани чиқаради, деб таъкидланади сўз бошида.

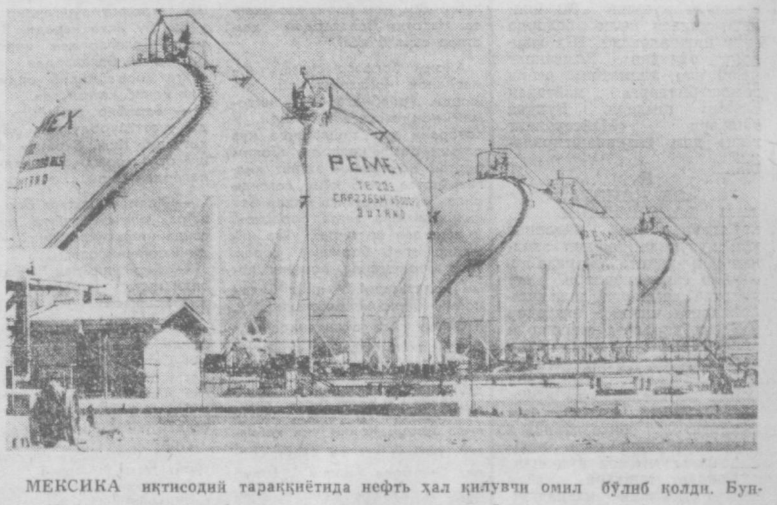

МЕКСИКА иқтисодий тараққиётида нефть ҳал қилувчи омил бўлиб қолди. Бундан 40 йил муқаддам нефть саноати давлат ихтиёрига ўтказилганидан сўнг мамлакатда ана шу муҳим хомашёни ишлаб чиқариш миқёслари анча кенгайди.

СУРАТДА: Тул шаҳри яқинидаги нефть тозалаш комплекси.

АДН—ТАСС фотоси.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

СОФИЯ. Болгариянинг Пловдив шаҳрида 34-халқаро ярмарка очилди. Бу ярмаркада жаҳоннинг неча ўнлаб мамлакатлари, шу жумладан Совет Иттифоқи қатнашмоқда. Ярмаркани Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, БХР Давлат кенгашининг раиси Т. Живков очди. У ярмарка қатнашчиларига муваффақиятлар, шунингдек халқлар ўртасида тинчлик ва хавфсизликни таъминлаш йўлида самарали иш олиб боришларини тилади.

ГААГА. Голландияда «Социал нафақалардан қўлингни торт!» комитети тузилди. Комитетнинг ишида қатнашувчилар мамлакат ҳукуматининг социал эҳтиёжларга қилинадиган ҳаражатларни қисқартириш режаларига қарши қатъий норозилик билдирмоқдалар. Комитет составида мамлакатдаги жамоат ташкилотларининг вакиллари, маориф, соғлиқни сақлаш системасининг ходимлари, шунингдек бир қанча сиёсий арбоблар бор.

ЛЮКСЕМБУРГ. Люксембургда ишсизлар сони ортиб боряпти. 358 минг аҳолиси бўлган ана шу кичик давлатга 15 августга қадар доимий ишга эга бўлмаган бир мингдан ортиқ киши бор эди.

«Репюбликэн лоррен» газетаси ана шу маълумотларни келтириб, ишсизларнинг 6 процентини 25 ёшгача бўлган кишилар ташкил этади, деб таъкидлайди.

КАРАКАС. Венесуэланинг пойтахти Каракасда ва унинг атрофидаги шаҳарларда шу йилнинг дастлабки олти ойи мобайнида тирикчилик қилиш 6,6 процент қимматлашди. Озиқ-овқат маҳсулотларининг нарҳи 10,7 процент, кийим-кечак ва пойафзал нарҳи 7,7 процент ошди. «Насиональ» газетаси Каракас савдо палатасининг ана шу маълумотларини эълон қилди.

МАПУТУ. Жанубий Африка Республикасида кучайиб бораётган иқтисодий кризис турмушни тобора қимматлаштирмоқда. Жанубий Африка статистика бошқармасининг хабар беришича июль ойининг бир ўзидагина мамлакатда озиқ-овқат маҳсулотларининг нарҳи 5,9 процент ошган.

ШИФОКОРЛАР ДАЛАДА

Колхоз ва совхоз далаларида деҳқончилик ишлари авжида. Пахтазорларда ҳам мўл ҳосил учун қизғин кураш олиб борилмоқда. Шундай долзарб кунларда қишлоқ меҳнаткашларига намунали тиббий хизмат кўрсатиш ҳар бир саломатлик посбонининг муқаддас бурчидир.

Область ва район соғлиқни сақлаш бўлимлари томонидан ишлаб чиқилган тадбирлар бўйича жойларда санитария-гигиена ишлари кенг йўлга қўйилди. Область соғлиқни сақлаш бўлими бош мутахассис-врачлари белгилаган тадбирлар ҳам диққатга сазовордир.

Иш программасига мувофиқ яқинда бир группа мутахассислар Ўрта Чирчиқ райони шифокорлари билан биргаликда бу ерда катта йиғилиш ўтказдилар. Бу семинар-кенгашда область соғлиқни сақлаш бўлими бош инфекционисти, медицина фанлари кандидати А. Халилов, область санитария маорифи уйининг врачи Р. Раҳмонов, республика юқумли касалликлар илмий-текшириш институтининг ходими, медицина фанлари кандидати Б. Маткаримовлар шифокорларга турли касалликларнинг олдини олиш бўйича қимматли маслаҳатлар бердилар. Шунингдек, дала шийпонларида ташкил этилаётган саломатлик бурчакларини жиҳозлаш ҳусусида тажрибалар алмашинди. Юқумли ичак касалликларига қарши аҳоли орасида санитария пропагандасини кучайтириш юзасидан методик кўрсатмалар берилди.

Бундай тадбирлар областимизнинг бошқа район ва шаҳарларида ҳам ўтказилмоқда. Онкология ва радиология ҳамда Қон қуйиш институтлари шифокор олимлари ҳам бу ишга яқиндан ёрдам бермоқдалар.

Илмий муассаса вакиллари Янгийўл, Бекобод, Оққўрғон, Оҳангарон каби районларда бўлиб, мазмунли лекция ва суҳбатлар билан чиқдилар.

Ж. ХЎЖАЕВ,
область санитария маорифи уйининг бош врачи.

ИШЧИЛАРГА ҒАМХЎРЛИК

Олмалиқдаги химия заводининг юздан ортиқ ишчи ва хизматчилари республикамизнинг санаторий ва дам олиш уйларида ўз меҳнат отпускаларини ўтказиб қайтишди. Ўнлаб ишчилар эса мамлакатимизнинг турли дам олиш уйларида бўлишди.

Заводда ишчи ва хизматчилар учун профилакторий ҳам ишлаб турибди. Ҳар икки кишига алоҳида хона. Улар замонавий мебеллар билан жиҳозланган. Бассейн, ҳаммом, бадантарбия қиладиган заллар ҳам ишчилар ихтиёрида.

Профилакторийда 500 ишчи-хизматчи ўз саломатлигини яхшилаши мумкин.

М. ЗАРИПОВ.

„РАҲМАТ, ТОШКЕНТЛИК САНЪАТКОРЛАР“

Областимизнинг кўплаб комсомол-ёшлари чексиз мамлакатимизнинг зарбдор қурилишларида жасорат кўрсатиб меҳнат қилаяптилар. Уларни БАМ қурилишларида, қақроқ чўлларни ўзлаштираётганлар орасида, улкан нурхоналар бунёд этаётганлар сафида, «қаҳри қаттиқ» шимол обиҳавосига тан бермай мардона меҳнат қилаётганлар орасида кўриш мумкин. Улар буюк Ватанимизнинг буюк ишларида қатнашаяптилар. Мамлакатимиз равнақи учун бутун куч-ғайратларини, билимларини ишга солмоқдалар.

Область комсомол комитети зарбдорларга маданий хизмат қилишни ҳам диққат-эътиборда тутмоқда. Яқинда область комсомол комитетининг агитбригадаси Ростов ва Волга-Дон Бутуниттифоқ комсомол зарбдор қурилишларида бўлиб марду-майдонларга концерт кўрсатди. Ижрочилар орасида «Баҳор» ва «Шодлик» ансамбллари, Ўзбекистон Давлат филармонияси, Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси санъаткорларини кўриш мумкин эди. Улар ўзларининг дилрабо куй ва қўшиқлари, ажойиб рақслари билан ёш бунёдкорларни хушнуд этишди.

Ёш хонанда ва рақсчилар 14 кун давомида 22 марта концерт бериб, 13 минг киши ундан баҳраманд бўлди. Улардан 472 нафари ВЛКСМнинг XVIII съезди йўллаган ёшлар эди.

— Зарбдор қурувчиларнинг юксак муваффақиятлари, — дейди агитбригада раҳбари, область комсомол комитетининг инструктори Т. Анваров, — бизни яна ҳам руҳлантириб юборди. Айниқса тошкентлик бунёдкорларнинг зафарлари ниҳоятда шод этди. Агитбригада аъзолари эса ўз навбатида ажойиб куй ва қўшиқлари билан уларни янги зафарлар сари отлантирдилар.

Ростов область комсомол комитети бир группа ёш санъаткорларни — Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси эстрада-симфоник оркестрининг бадиий раҳбари, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Е. Живаев, Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси халқ мақомчилари ансамблининг аъзоси С. Камолов, «Баҳор» ансамблининг солисткаси Д. Юнусова, «Шодлик» ансамблининг солисткаси Г. Худойқуловаларни фахрий ёрлиқлар билан тақдирлади.

Агитбригада фаолиятидан мухлислар бениҳоя хурсанд бўлишди. Бундай коллективни тузишда республика маданият министрлиги музика бўлимининг мудири О. Юсупов, СССР халқ артисткаси Мукаррама Турғунбоева, Ўзбекистон Давлат филармонияси директорининг ўринбосари Х. Нишоновлар яқиндан ёрдам бердилар. Бутуниттифоқ комсомол зарбдор қурилиши бунёдкорлари «Раҳмат сизга, тошкентлик ёш санъаткорлар» дейишди.

Б. СОЛИХОВ.

С. Вареласнинг «Оловуддиннинг сеҳрли чироғи» опера-эртаги асосида Алишер Навоий номидаги Ўзбек Давлат академик Катта опера ва балет театри коллективи янги спектакл қўйди. Бу опера-эртакни Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати О. Узоқов саҳналаштирган. Суратда: спектаклдан кўринишлар.

А. Рихсиев ва Р. Шамсутдинов фотолари.

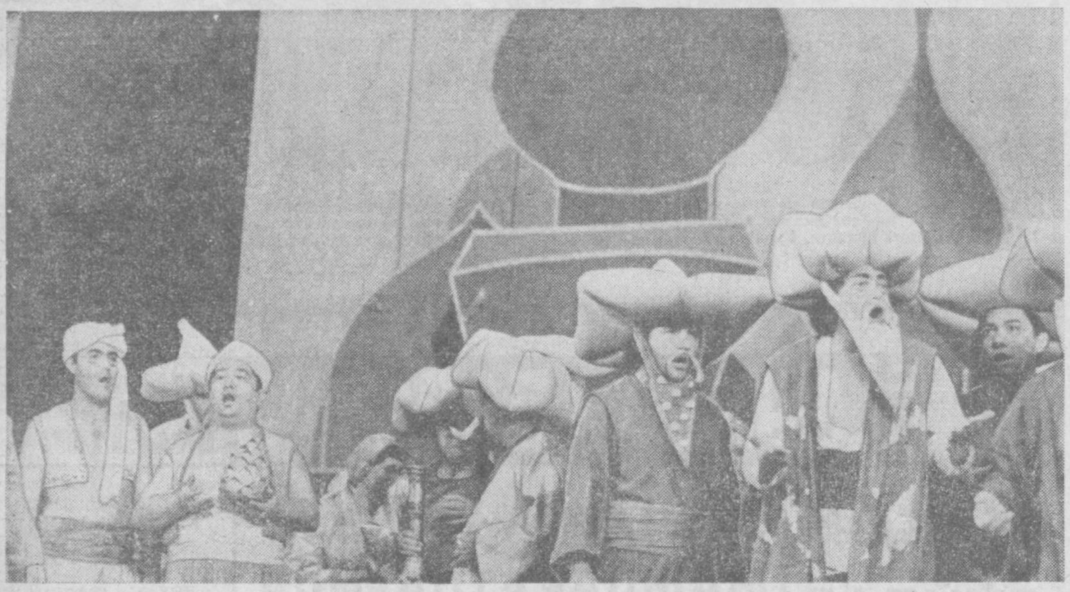

Бизнинг ахборот

ЮБИЛЕЙГА АТАБ

Ҳамза номли Ленин орденли ўзбек давлат академик драма театри санъаткорлари ўзларининг янги 61 мавсумларини бошламоқдалар. Бу мавсум томошабинларга кўп янги саҳна асарлари совға қилади.

Улуғ рус ёзувчиси Лев Толстой туғилган куннинг 150 йиллиги шарафига коллектив унинг «Тирик мурда» асарини саҳналаштирмоқда. Асардаги асосий ролларни театрнинг етук санъаткорлари ўйнайдилар. Ленин комсомоли ташкил топган куннинг 60 йиллигига бағишлаб эса машҳур рус ёзувчиси Б. Васильевнинг «Рўйхатларда йўқ» асари намойиш этилади. Унда комсомол йигит-қизларнинг ўлмас жасорати ҳақида ҳикоя қилинади.

Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий туғилган куннинг 90 йиллиги келаси йили баҳорда кенг нишонланади. Шу юбилей олдидан Ҳамзанинг «Бой ила хизматчи» асари томошабинларга қайтадан тақдим этилади. Бундан ташқари «Майсаранинг иши» ҳам саҳналаштирилади.

«ОҚ ҚАНОТ» ТАРОНАЛАРИ

Ғалаба район маданият уйи ҳузурида ташкил этилган «Оқ қанот» эстрада ансамбли санъаткорлари шу долзарб дамларда дала шийпонларига чиқиб, пахтакор ва соҳибкорларга қизиқарли программада концерт қўйиб бермоқдалар. Улар «Победа», «Москва», Димитров номли колхозларда ва «Огонёк», «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозларидаги пахтакорларнинг дала шийпонларида меҳмон бўлишди.

Бундан ташқари ўзбек чолғу ансамбли қатнашчилари ҳам агитбригада составида далага чиқмоқда. Иккита автоклубда ташкил этилган бадиий ҳаваскорлар график асосида далама-дала юриб, деҳқонларнинг кўнгилларини хушнуд этмоқдалар.

ЯНГИ ШИЙПОНЛАР

Яқинда Пискент районидаги Свердлов номли, «Гулистон» колхозларида ва 1-Пискент совхозида янги дала шийпонлари ишга туширилди. Уларнинг ҳаммаси радио, телевизор билан ва турли плакатлар билан жиҳозланган. Ошхоналари газлаштирилган.

Ҳозир районда дала шийпонларининг сони 137 тага етди. Йил охиригача 13 та дала шийпони пахтакорларни ўз бағрига олади. Шийпонлар қурилиши «2-Пискент» совхозида, Охунбобоев номли, Тельман номли колхозларида жадал олиб борилмоқда.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

САЛОМ, ТОҒЛАР

Ғойибназар отини хирмондан ҳаммадан кейин чиқариб, болалар кетидан юрди. Ошпаз отнинг устида болаларга яримтадан зоғора нон ва бир бурдадан гўшт улашиб чиқди. Навбати кейинроқ келган Ғойибназар ва яна иккита болага гўшт етмади. Ошпаз айронга тўғралгандан қолган пиёзни узатди.

— Эртага кўпроқ гўшт бераман, — деди у тиржайиб.

— Бир йўла ўзларинг ҳам сув ичиб кела қолинглар, сувимиз исиб қолибди! — деди у ҳамма эшитсин учун баланд овозда.

Болалар индамай пиёзни олишди. Ажабо, нега бу одамлар бунчалик бераҳм бўлиб кетишган-а? Агар отларни суғориш керак бўлмаса, болаларга ҳам нон берилмас эканда. Наҳотки болалардан ҳам отлар азиз бўлса?

Айрим болалар сувга етмасданоқ нонларини еб қўйишди. Ғойибназар ҳам индамай нон ейишга киришди. У зоғорани ҳар тишлаганда кўз олдига онаси келарди. «Болам берган нонларини эҳтиёт қилгин, ортса олиб кўй» деганди онаси қўлига оғзига ипдан боғ қилинган бўз халта бераркан. У ейишдан орттириб, уйга нимадир олиб бориши керак. Гўшт беришганда, нонниннг ярми қолармиди? У пиёз билан нонни биринчи еяётгани йўқ. Кўпинча уйда очиққанида нон билан пиёз ерди. У куни уйда ейишга ҳеч нарса қолмади. Онаси қаердандир уруғликка олиб қўйилган катта пиёз топди. Кейин уни қайнатиб, озгина туз ва сарёғ солди. Она-бола пиёзни бўлиб ейишиб, сувини ичишди. Кўнгил айнимаслиги учун устидан чириш чайнашди...

Ғойибназар зоғоранинг ярмини еб, ярмини қўйнига солиб қўйди. Қанча егиси келмасин, емади. Болалар отларини суғоришди, ўзлариям сув ичишди. Улар борган сой тўқайзорга ўхшар, тип-тиниқ сув қамишлар орасидан сизиб оқарди. Катта санглоққа қўшиладиган кўм-кўк сойни Сирлисой дейишади. Айтишларича қадим замонда подшоларнинг қизлари тахтиравонларда сойдан ўтаётган пайтда чўкиб кетганмиш. Улар ҳанузгача сойнинг тагида яшашармиш. Ҳозир ҳам кечалари бирон киши сойдан ўтса чўкиб кетармиш. Шунинг учун бу сойнинг атрофига болалар ҳам кам келишади. Қамишлар орасида отини ҳеч ким билмайдиган жажжигина қушлар пилдирашиб юришар, тулкилар қўлга туширишa олмаса ҳам чаққон қушларни пойлашарди. Ойқордан оқиб чиқадиган барча сойларда бўлганидек бу сойда ҳам тўнғизлар бор эди. Улар анҳорни лойқалатиб ағанашар, сувга келган сурувларни хуркитишарди.

Аксига олгандай бугун ҳам шундай бўлди. Отларнинг олди сувдан қайтганда қамишлар орасидан хуриллаб тўнғиз чиқди. Сув ичаётган тўриқ бирдан ўзини орқага ташлади. Ғойибназар чап томонга оғиб қолди. Оёғини узангидан чиқариши биланоқ отилиб кетди. Анчагача ўрнидан туролмай ётди. Болалар чувиллашиб уни суяб турғазишди. Қўллари шилиниб кетган, оёғи қақшаб оғрирди. Қўйнини пайпаслаб кўрди. Нон йўқ эди. Шу атрофга тушгандир деб, у ёқ, бу ёққа қаради. Кўринмади. Болалар ҳам индашмади... Уни болалардан бири отига мингаштириб олди. Тўриқ қочиб кетган эди.

— Барибир хирмонга боради, у от Муродуллани ҳам йиқитувди. Ким биринчи келса, шу отга минади, — деди болалардан бири.

— Ҳапиям бахтинг бор экан, жўра, тўнғиз ўзингга ташланганда нима қилардинг? — деди иккинчи бола.

— Бир ўлимдан қолдинг, энди юзга кирасан, — деди яна бошқаси.

Болалардан яна бири қишлоқда ҳамма айтиб юрадиган Саттор деган ўтинчини Каттасойда қандай қилиб тўнғиз чалиб кетгани ҳақидаги мудҳиш воқеани худди кўргандай ҳикоя қилиб берди.

Улар хирмонга келишганда тўриқ ҳам ўйноқлаб келиб, янчилаётган ғаллага оғиз урган экан.

— Кимнинг оти бу, ол деяпман! — қичқирди хирмондаги одамлардан бири.

Бу — хирмондагилар Бердимурод полвон дейдиган боқорув, доимо мускулларини ўйнатиб ўзининг кучлилиги билан қишлоқ болаларини ҳайратга солиб юрадиган одам эди.

Ғойибназар мингашиб келган отдан сакраб тушди-да, тўриққа қараб югурди.

— Ҳа, тирранча, бугун келибоқ отни қочириб юбординг-ми? — ўшқирди Бердимурод.

— Тўнғиз ҳуркитиб юборди, йиқитиб қочди, — жавоб қилди у қўрқа-писа.

— Лапашанг одамлар доимо ҳаётдан танбеҳ еб юришади. Отанг ҳам сал пухтароқ бўлганда бунча эрта ўлиб кетмасди. Отанга тортибсан-да! Ишласанг тузукроқ ишла, бўлмаса хирмонбошига айтиб, ҳайдаттириб юбораман, — деди у ўкрайиб.

— Отам сизга нима қилди, —хирмонга сиз хўжайин эмассиз, — йиғламсираб жавоб қилди Ғойибназар.

— Ў-ҳо, тилим ҳам бор де...

— Бердимурод, нима керак, ўлган одамнинг орқасидан гапириб! Ақли—ҳушинг жойида бўлса тирикларни инсофга чақир! — узоқдан баланд овозда гапирди похол тўдалаётган Дўстмурод бобо.

Бердимурод қайтиб гапирмади. Ғойибназарнинг бўғзига алланима тиқилгандай, лекин ўзининг орқасида ҳам кимлардир борлигидан қувват олгандай бўлди. Бердимурод Дўстмурод бобога ҳеч нима деёлмади. Қизиқ, у кишига ҳеч ким гап қайтаролмайди. Айтганини ўнбоши, ҳатто раис ҳам қилади.

Ҳамма ўз ишига киришиб кетди. У бўлиб ўтган кўнгил хираликдан ярим очлигини ҳам унутди. Фақат йўлайверсанг бошинг ҳам оғирлашиб кетар экан. Буни у кечга яқин сезди. Шундан сўнг у кўпроқ Ойқорга, сукунат қаърида мудраётган чўққилардаги олабула қорларга қаради. Ўтин олиб келгани боришганда, саратонда ҳам қорбўрон ўйнаганини эслади...

Кеч кирди. Қуёш бўзарганича олисдан жуда паст кўринадиган тоғлар ортига кириб кетди. У тоғлардан қараса Ойқор ҳам пастгина кўринса керак. Лекин Ойқорнинг чўққиларидан қор аримайди. У тоғларда қор йўқ. Ойқордан қор ариса қаҳатчилик бўлармиш... Кечки пайт Ойқор совуқ ва қорайиб кўринади. Назарингда кеч кириши билан тоғдаги барча жонзотлар инларидан чиқиб, изғиб юришгандек. Шундай пайтларда кишининг уйда ўтиргиси келмайди. Тўй ёки бирон бир маърака бўлса майлику-я, болалар тўпланишиб, «қиҳ-қиҳ», «пистин-пистин» ўйнашади. Бўлмаса катталарнинг гапига қулоқ солишдан бошқа иш қолмайди.

Ғойибназар бундай тунларни ёмон кўрарди. Бундай пайтларда онасининг нима айтиб беришини олдиндан биларди. Онасининг унга айтиб бермаган эртак ёки хотираси қолмаган. Гоҳида қизиқ-қизиқ эртак, афсона ёки воқеаларни ўзи сўраб айттиради. Айниқса, онаси келинчаклик пайтларида ўтов тикиб, Ойқорга чиқишганда, Янгибой исмли қўшнилари қандай қилиб ўз ўғлини бир мушт уриб ўлдириб қўйганлигини ҳаяжон билан айтиб берарди.

Айтишларича, Янгибой одамлар билан кўп гаплашмас, одамлар ҳам ундан ўзини олиб қочар экан. У жуда кучли одам бўлиб, икки килогача қўй қуйруқни нон билан паққос туширар экан. У деярли [illegible] қиморда бўларкан. Янгибой Ойқордан ошиб ўтиб, икки-уч кун тожиклар билан қимор ўйнаб, ютиб, ёки ютқизиб келар экан.

Бундай ўйинлар Янгибойнинг уйида ҳам бўлиб турар-кан. У хотини ёки болалари қўлига бирор чақа бермас, бозор-ўчарни ўзи қиларкан. Лўлилар сотгани узук, сирға ва шунга ўхшаш майда-чуйдалар олиб келганда хотини Ғойибназарнинг онасидан бир сўм, ярим сўм қарз оларкан. Тошбуви раҳми келиб, ундан олган қарзларини сўрамаса ҳам, эридан ўғирлаб-нетиб қайтарар экан.

...Ўшанда ҳамма қиморбозлар Янгибойнинг уйига йиғилишибди. Абдумажид исмли ўғли ҳар галгидек тиззасига суяниб, отасининг ёнида ўтирган экан. У отаси кўрпанинг остига қистириб қимор ўйнаётган пулидан ўғирлаб онасига берар ва онаси уни қарзқавололарига ишлатар экан. Ўша куни у кўрпанинг четидан учи чиқиб турган бир сўмликни секин тортганида отаси кўриб қолибди. Уялган Абдумажид чордона қурганича ерга тикилиб қолибди. Ютқазиб, алам қилиб ўтирган отаси жаҳл устида унинг бўйнига бир мушт урибди. У «иҳ» деб ўтирганича бошини ерга қўйибди. Оғзи ва бурнидан қопқора қон кетибди. Шакар томири узилиб кетган экан.

Онаси дод солиб, эрига ёпишибди, қарғабди. У хотин бўлиб, эрини биринчи марта қарғаши экан. Эри уни шундай тепибдики, икки ой деганда зўрға ўзига келибди. Бўйида беш ойлик боласи бор экан, у ҳам тушиб қолибди. Ғойибназар онаси учун курашган Абдумажидни кўп ўйларди....

...Шу пайт хирмонбошининг овози эшитилди. Ҳамма отини хирмондан чиқарди. Хирмончилар сомонни ажратиб, донни совуришга киришишди. Уйига олиб боришга майда-чуйдаси борлар кетишди. Ғойибназар отасиям, онасиям йўқ икки бола билан хирмонда қолди. Борар жойи йўқ бу болалар ҳар куни шу ерда қолишар экан. Улар Ғойибназарнинг ҳам хирмонда қолганидан суюнишди.

Хирмончилар ишларини тугатгандан сўнг ҳаммалари ўтириб атала ичишди. Борлар чокмонигами, чопонигами ўралиб уйқуга кетди. Йўқлар эса сомондан ўзларига жой қилишди.

— Юр, жўра, бизнинг инимиз бор, сенга ҳам ин кавлаймиз, — деди ўша болалардан бири Ғойибназарни похол уюмлари сари бошлар экан.

Нурали ҚОБУЛ.

[Давоми. Боши газетанинг 2 сентябрь сонида].

[Давоми бор].

Спорт

ЧЕМПИОНЛАР ВА ДАЪВОГАРЛАР

Багиода жаҳон чемпиони Анатолий Карпов ва тож даъвогари Виктор Корчной ўртасидаги учрашув давом этмоқда. Бугун навбатдаги 19-партия ўйналиши керак.

Ўтган якшанба куни эса кечиктирилган учрашув ниҳоясига етказиб қўйилди. Бу ўйинда томонлар дурангга рози бўлдилар. Ҳисоб ҳамон Карпов фойдасига 4:1 бўлиб турибди.

Пицунда шаҳрида эса аёллар ўртасида жаҳон чемпиони Нона Гаприндашвили ва даъвогар Мая Чибурданидзе ўртасидаги ҳал қилувчи ўйинлар ўтказиляпти. Кейинги икки учрашувда даъвогар муҳим ғалабаларни қўлга киритди. Эндигина 17 ёшга кирган Мая Чибурданидзе ҳисобда олдинга ўтиб олди — 3,5:1,5. Кеча томонлар олтинчи марта куч синашдилар.

ОЛИЙ ЛИГАДА

Тошкентнинг «Пахтакор» командаси футболчилари яна ўз мухлисларини хурсанд қилдилар. Бу гал Донецк кончиларини қабул қилган ҳамшаҳарларимиз 2:1 ҳисобда ғалаба қозонишди.

Айтиш керакки бу учрашув «Пахтакор»нинг энг яхши ўйинларидан бири бўлди. Олтин медаллар учун кураш олиб бораётган «Шахтёр» футболчилари бор кучлари билан қимматли очколарни қўлга киритишга ҳаракат қилишлари табиий эди. Лекин уларнинг майдондаги айрим хатти-ҳаракатлари яхши таассурот қолдирмади. Пахтакорчилар ҳужумкор ўйинни давом эттирдилар. Ярим ҳимоячи Ан икки марта 11 метрлик жарима тўпини аниқ амалга оширди.

Шу турда Москва торпедочилари пойтахт армиячилари билан 0:0, Тбилиси динамочилари Бокуда маҳаллий «Нефтчи» командаси билан 3:3, «Арарат» эса «Локомотив» билан 1:1 ҳисобида дуранг ўйнадилар. Қолган учрашувларда майдон эгаларининг қўли баланд келди: «Динамо» (Киев) — «Динамо» (Москва) —1:0, «Спартак» — «Заря» — 4:1, «Қайрат» — «Зенит» — 3:2, «Днепр» — «Черноморец» — 1:0.

Редактор ўринбосари С. МУСАЕВ.

Реклама ва эълонлар

Ўзбекистон ССР ҳунар-техника таълими Давлат комитетининг

АНГРЕН ШАҲРИДАГИ 150-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ 1978-1979 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Металлга совуқ ишлов бериш бўлимига профессионал уюнда 8 синф маълумотидаги йигит-қизлар қуйидаги касбларга қабул қилинади — токарь, фрезерчи-йўнувчи, **Ўқиш муддати — 3 йил.**

Саноат ва транспорт бўлимига 8 синф маълумоти билан— слесарь-асбобсоз, механика-йиғув ишлари слесари, слесарь-ремонтчи, гальваник. **Ўқиш муддати—3 йил.**

Резина-техника саноати бўлимига 8 синф маълумоти билан — резина-техника буюмларини елимловчи. **Ўқиш муддати — 3 йил.**

Саноат ва транспорт бўлимига 10 синф маълумоти билан— электрослесарь. **Ўқиш муддати — 1 йил.**

Резина-техника саноати бўлимига 10 синф маълумоти билан — резина-техника буюмларини елимловчи. **Ўқиш муддати — 1 йил.**

БИЛИМ ЮРТИГА КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИСИЗ ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

ЎҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ СТАЖИГА КИРАДИ.

Уч йил муддат билан билим юртига қабул қилинганлар бепул овқат, кийим-бош, дарсликлар билан, қолганлар эса ойига 30 сўм ҳажмида стипендия билан таъминланадилар.

Ўқувчилар ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақининг 33 процентини оладилар.

Билим юртида уч йил ўқиб битириб чиққанларга ихтисослик билан бирга ўрта маълумот ҳақида диплом берилади.

Аъло баҳолар билан битирганлар ўқишни давом эттириш учун имтиёзли шартлар билан олий ва ўрта махсус ўқув юртларига ўқишга юбориладилар.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатларнинг бўлиши шарт: директор номига ариза, туғилганлиги ҳақида гувоҳнома, паспорт, маълумоти ҳақида ҳужжат, автобиография, туғилган еридан ва медицина (286 форма) справкалар, охирги ўқиётган еридан, иш жойидан характеристика, олтита фотосурат (3х4 см. ҳажмида).

Бизнинг адрес: Тошкент область, Ангрен шаҳар, Чикризов кўчаси, 24-уй.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА 11 СЕНТЯБРДА

11-МАВСУМ ОЧИЛАДИ

РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

11/IX да — ИШҚ ҚУРБОНЛАРИ.
12/IX да — ЕДИНГ БИЛАН.
13/IX да — ЕДИНГ БИЛАН.
14/IX да — КЎЗИНГНИ КАТТАРОҚ ОЧ.
15/IX да — ТИНМАСИН СОЗ.
16/IX да — ҲАММОМГА БАЛО БОРМИ?
17/IX да — БЕШ КУНЛИК КУЁВ.
19/IX да — ЧАНДИҚЛАР.
20/IX да — ЧАНДИҚЛАР.
21/IX да — ЎН САККИЗ ЁШЛИГИМ.
22/IX да — ТЎЙ МУБОРАК, ҚАРИ ҚИЗ.
23/IX да — БАДБАШАРА ЁХУД ЭЗОП.
24/IX да — ИШҚ ҚУРБОНЛАРИ.
26/IX да — ФАҚАТ АҚЛ СОТИЛМАЙДИ.
27/IX да — КОРЧАЛОНЛАР.
28/IX да — ЕДИНГ БИЛАН.
29/IX да — ЧАНДИҚЛАР.
30/IX да — БЕШ КУНЛИК КУЁВ.

Спектакллар соат 19.00 да бошланади.
Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади.
Билетлар сотилмоқда.

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — «Уззукун». Фильм-спектакль. 15.00 — Ҳужжатли фильм. 15.30 — «Сиз яратган боғ». 16.00 — «14 дан 18 гача». 16.30 — Фильм-концерт. 16.40 — «Меҳнат коллективи ҳақида очерк». 17.10 — «Адабиёт соҳасида 1978 йилги СССР Давлат мукофотига номзодлар». 17.45 — «Спортчилар класси». 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — «Узоқ Шарқ илмий маркази». Учинчи кўрсатув. 19.10 — Концерт. 19.40 — «1978 йил ҳосили учун». 19.55 — «Ҳамкасблар». Бадиий фильм. 21.30 — «Вақт». 22.00 — «Лев Толстой ҳақида сўз». Ҳужжатли фильм, 4-қисм. 22.55 — Концерт. 23.50 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Ўқув кўрсатуви. 12.00 — Ҳужжатли фильм. 12.30 — Ўқув кўрсатуви. 13.00 — «Чили узра тун». Бадиий фильм. 17.55 — «Энг катта ғалаба» телеспектакль. 18.40 — «Ўзбекистонда спорт» 19.10 — «Ахборот». 19.25 — Ҳужжатли фильм. 19.40 — «Анор» ашула ва рақс халқ ансамбли ижро этади. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — «Л. Н. Толстой ҳаёти ва ижодида музика». 21.30 — «Вақт» (Москва). 22.00 — «Пахта далаларидан дараклар». 22.15 — «Жангга тайёрман». Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — «Тим Талер». Телеспектакль. 1-қисм. 20.00 — Ўқув кўрсатуви. 20.35 — «Транспорт ва йўловчи». 20.55 — Янгиликлар. 21.15 — Фильм-концерт. 21.40 — Ҳужжатли фильм.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА 9 СЕНТЯБРДА

40-мавсум очилади

РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

9/IX да — НУРХОН.
10/IX да — ТОШКЕНТНИНГ НОЗАНИН МАЛИКАСИ.
11/IX да — ОНА ҚИЗИМ.
13/IX да — ШАҲЗОДА ВА ЕТИМ ҚИЗ.
14/IX да — ГУЛБАҲОР ҚАНИ?
15/IX да — ЙИЛЛАР ЎТИБ.

Спектакллар соат 19.30 да бошланади.
Билетлар сотилмоқда.

Тошкент область матлубот жамиятлари союзининг правлениеси кекса савдо ходими, Ленин ордени кавалери, Янгийўл районидаги «Ленинизм» қишлоқ матлубот жамияти правлениесининг аъзоси ва область матлубот жамиятлари союзи Советининг аъзоси Манзура РИХСИБОЕВАнинг вафот этганлигини билдириб, марҳуманинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор қилади.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти, 41

Редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь — 334808, 32533; секретариат — 325745; БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; маданият — 325558; адабиёт ва санъат — 325767; совет қурилиши — 325553; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; расом — 325645; фотомухбир — 325894.

Р—13153. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ ордени босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64584. Д — 2473.